

Søværns- orientering

Nummer 4 . december 2005 . 35. årgang

(Sidste -) Nyt fra Redaktøren

Når et blad, en avis, en radioudsendelse eller et fjernsynsprogram møder sin læser, bliver det modtaget som et større eller mindre sandhedsvidne. Det eller den har en troværdighed vedhæftet. Man ved jo som læser/lytter/seer, at der er en vinkel på stoffet – større eller mindre. Der er stor forskel på vinklen i P1 og den i Jyllands-Posten, i Forsvaret og i Ekstrabladet for nu at nævne nogle yderpunkter. Sådan er det med journalister og professionelle skribenter – de skal kunne sælge stoffet til deres redaktører.

Men med dette blad har I, kære læsere, en sandfærdig serie af beretninger fra Søværnets dagligdag, som faktisk indtil nu kun har haft den vinkel på, at stoffet skulle være stuerent. Det er endda det ældste af slagsen i hele Forsvaret og har dannet skole for de fleste nulevende blade af slagsen.

Det, der garanterer sandfærdigheden er, at tjenestestederne ifølge en SOK bestemmelse har pligt til at sende beretninger om de ting, der foregår af interesse for resten af Søværnet.

Oprindelsen lå i Marinestaben efter daværende chef for Søværnet, viceadmiral Sven Thostrups fremsynde bestemmelse. Marinestaben eksisterede til 1987 som en del af Forsvarsstaben. Derefter overførtes ansvaret til SOK.

Ud fra de mange henvendelser og besøg på internetsiden "Søværnsorientering" redaktionen har fået gennem de senere år, kan vi med glæde konstatere, at bladet faktisk læses, og at det spredes udover den enkelte registrerede modtager. Karakteren af de mange reaktioner tyder også på, at man finder stoffet troværdigt.

I dette nummer præsenteres en meget detaljeret beretning fra vor "sømand" i Afghanistan, marinespecialist Møllnitz. Han har, som udsendt fra Søværnet, skrevet sine oplevelser ned – de forskellige aspekter ved den daglige tjeneste derude i det fjerne bjergland – og kommenteret den på sin egen lidt tørre og humoristiske måde. Beretningen er lang og den gamle redaktør har forsøgt at bringe de 5 breve ned på en normal artikellængde. Men det var ikke muligt uden at ødelægge den ægthed, der lyser ud af det samlede værk.

I dette nummer siger Den gamle Redakteur også farvel efter næsten 18 år ved roret. Det har været et privilegium at redigere Søværnsorientering.

Jeres ærbødige og taknemmelige

Sven Voxtorp – snart Ops. Art. Maritime (se side 39)

Indhold

Nyt fra Redaktøren	2
ABSALON ud på nye eventyr	3
Systematic overtager driften af CCIS RDN	8
Med vinden ind fra agten	10
THETIS i NW/JMCo53	12
12.756 sømil (NIELS JUEL)	15
Mølnitz i Afghanistan	17
Todenskiold prisen	28
1000 praktikanter under kommando	30
Eventyret tager form Galatea	33
Søværnets nye organisation	35
Maritim Kontakt pris	36
Mindehøjtidelighed 11. nov.	37
Marineforeningen gode ambassadører	38
Anmeldelser: Chris Ryan	38
Farvel til en gammel Sven	39
Anmeldelser: Atlantsejlerne	40

Søværnsorientering

Bladet udgives af Søværnets Operative Kommando og dækker alle Søværnets kommandoer. Bladet udsendes siden 1993 til militært ansatte. Nuværende årgang er den 35.

Adresse: Søværnets Operative Kommando
Att. SVN ORT, Postboks 483 · 8100 Århus C

Redaktion: Ansvarshavende overfor medieansvarsloven:
Orlogskaptajn Claus Holm Christensen,
Søværnets Operative Kommando

Redigering og layout: Redaktør Sven Voxtorp.
Telefon: 89 43 30 99 eller 23 71 35 72 (mobil)
Telefax: 89 43 31 41, E-mail: <lese@sek.dk>

Distribution: Kontorfuldmægtig Brit Kristjansson.
Telefon: 89 43 30 23

Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere det indsendte materiale.

Indholdet i bladet kan frit citeres med angivelse af kilde.
Billeder dog kun efter aftale med red.

Tryk: Kannike Graphic A/S, Århus

ISSN 0907-5038, oplag: 8.000 eksemplarer

SVNORT kan også ses på: <http://forsvaret.dk/sok>

Forsidebilledet: Lynx helicopter lander på THETIS under øvelse. Se side 12. Foto: THETIS

Deadline for næste nummer: 15 februar 06

ABSALON ud på nye eventyr

Tekst og foto: Det fleksible støtteskib ABSALON

Parti fra Hamilton, Bermuda

"God skibrutine"

Den 30. september kl. 1900 stævne- de ABSALON ud på nye eventyr. På den første del af turen var målet at nå så langt ned mod ækvator, som tiden og vejret tillod.

Programmet var lagt således, at besætningen undervejs fik mulighed for at komme ind i "god skibruti- ne". Der blev afholdt havariøvelser, hvor nogle rigtigt fik varmen at føle. Nogle dage sagde termometret 33° C. Dette blev i nogen grad opvejet af vedligeholdelsesskydninger med håndvåben fra helikopterdækket

"Fangerne på -

Lidt leg blev der også tid til. Velfærdsudvalget, med præsten i spidsen, arrangerede "Fangerne på ABSALON". Et rigtigt hyggeligt arrangement, hvor man kom godt rundt i skibet efter 1950-systemet. På vejen rundt var der forskellige opgaver af maritim og mere almindelig karakter. Gudstjeneste blev afholdt.

"Burmanden" Jørgen havde til anled- ningen fremstillet et rigtig flot kors, som videre vil fare i ABSALON.

Mod Bermuda

8. oktober var det tid at stævne mod Hamilton, Bermuda.

På vej mod Bermuda oplevede vi en dag med det, indtil da, dårligste vejr med regn og rusk. Søen rejste sig en smule - at det var den 13. oktober,

Burmanden og det fine kors

Strandtur
Bermuda

ABSALON - nu med palmer

må tilskrives en tilfældighed.

14. oktober om morgenen kunne besætningen tage et sandt paradis i øjesyn. Smukke strande og krystalklart vand strakte sig omkring dette fantastiske sted. Luften var 30° C og vandet 27° C. Det var som at bevæge sig rundt i et postkort.

Tiden på Bermuda blev brugt på strandture, snorkel- og dykkerudflugter, byture med shopping. Og så naturligvis diverse eftersyn og optimeringer i maskinen og på dækket.

På Bermuda blev besætningen mødt med en helt overvældende venlighed og imødekommenhed af de lokale. På Bermuda bor en lille skare danskere, hvis lokal-kendskab og gæstfrihed besætningen især nød godt af.

Der blev holdt en fest for hele besætningen på helodækket, hvor blandt andet den danske konsul gæstede ABSALON.

Dekorationer til festen var der ikke brug for. Byen Hamilton skabte selv den flotteste ramme, man kunne ønske sig.

17. oktober stævnede ABSALON igen ud fra Hamilton. Denne gang for at sætte kursen mod Norfolk, Virginia. En sejlads på kun to dage. I Norfolk gik det for alvor løs med besøg til den udstilling vi havde med ombord og at modtage alle de interesse-

KLIMATEST 2

30. sep - 6. nov 2005

CH SOK, KA Nils Christian Wang i samtale med KA Niels Mejdal Naval Team Denmark og Adm. Dir for Therma, Jens Maaløe

rede. De mange gæster fik fuld valuta for pengene, og meget imponerede kunne de gå fra ABSALON, og alle tilbagemeldinger var overordentlig positive over for såvel skib som besætning.

US NAVY gjorde også et flot stykke arbejde for at servicere os. De var hjælpsomme og fleksible i alle henseender. Blandt andet stillede de to store shuttle (kort distance busser) med chauffører til rådighed for besætningen, og det næsten døgnet rundt.

Det Hvide Hus

Vietnam Memorial

ABSALON langs kaj i Norfolk, Virginia

Det var rart med lokalkendskab, når man skulle finde rundt i den store by. Så der var ture til NEX'en (flåde-supermarked) og til diverse malls (indkøbscentre). Og skulle man en tur i byen om aftenen, eksempelvis for at nyde amerikansk kultur såsom Hooters, stod chaufførerne hele tiden klar - også hentede de folk i byen igen, når det var tid til en lur. Rigtig god service. 22. oktober var vi på havet igen, denne gang med kurs mod Baltimore og cirka 16 timers sejlads.

Fremvisning af dansk teknologi

Endnu engang skulle skibet vises frem til potentielle militære samarbejdspartnere samt eventuelle aftagere af dansk fremstillet teknologi. Også her var gæsterne, der blandt andet talte den danske forsvarsminister Søren Gade, Chefen for Søværnets Operative Kommando, kontreadmiral Nils Wang og udvalgte medlemmer fra den amerikanske kongres, meget imponerede over skibet og besætningen. Det var de bedste sider, der var fremme, hvilket. Dette tilkendegav kontreadmiralen da også overfor besætningen efter arrangementerne. I Baltimore fik besætningen også mulighed for at komme på bustur til Washington DC. Naval Team

Danmark havde sponseret to ture her som tak for især dækssektionens arbejde med opsætning og nedtagning af udstilling, samt forsyningsdivisionens store arbejde med anretning af buffet

med videre. Så med Peter (ABSALONS præst) i spidsen gik turen mod Washington.

Med præsten som guide

På vejen fortalte Peter om stedets seværdigheder og lidt af historien bag. Og forbundshovedstaden var virkelig en oplevelse. De meget pompøse mindesmærker strakte sig vidt. Det, der gjorde mest indtryk, var nok mindesmærket over de amerikanske faldne under Vietnam-krigen (Vietnam Veterans Memorial). Dette mindesmærke var også det mindst "amerikaniserede" af dem. En enkel mur af sort, glat sten med alle de mange tusinde navne på faldne. En meget andægtig stemning lå over stedet - stille og tænkstomt - bag hvert navn en familie og en historie.

Forsvarsminister Søren Gade ved ABSALONS landgang

ABSALON
lmed skum-
sprøjt om
boven

Capitol og Det Hvide Hus

Der var også mulighed for at besøge diverse museer, se Capitol Hill og Det Hvide Hus, som sjovt nok virker mindre i virkeligheden end på tv. Og midt i det hele stod Washington Monument, designet af Robert Mills. Det rejser sig godt 168 meter over jorden og markerer det højeste punkt i Washington DC. (Det er ikke tilladt at bygge højere i området).

På vejen hjem besøgte vi George Town, der i byggestil kunne minde lidt om den i den gamle del af New Orleans. Her blev aftensmaden indtaget på forskellige af de atmosfærefyldte restauranter - og to timer senere gik turen atter mod Baltimore og ABSALON.

Jævnet med jorden i 1917

26. oktober fortsatte ABSALON mod Canada, nærmere bestemt Halifax. Her var der arrangeret bustur for besætningen af Naval Team Denmark. Denne gang gik turen ud i den Canadiske natur - også her krydret med spændende historier. Blandt andet fik vi beretningen om, hvordan Halifax blev jævnet med jorden i 1917, da

et fransk ammunitionsskib eksploderede. 17.000 mennesker mistede deres hjem i den forbindelse.

Halifax var base og samlingssted for de store atlantehavskonvojer både under første og anden verdenskrig. Under turen havde Naval Team Denmark indlagt en herlig frokost på Blue Nose Lodge. (Se billede på side 39) I Halifax skulle skibet nok en gang afholde reception, samtidigt med at Naval Team Denmark udstilling atter skulle åbnes - denne gang for interesserede canadiere.

Halifax virkede en del anderledes end de amerikanske byer i USA - på trods af naboskabet.

Mentaliteten synes anderledes, måske mere europæisk, hvis man kan bruge det ord. Og alt virkede en del mere organiseret og effektivt.

Så var det atter tid til at krydse Atlanten.

Besøget forløb godt og ABSALON forlod på en grå og kold efterårsdag canadisk farvand og satte kursen mod Nordatlanten via Grand Banks ud for New Foundland. Programmet den

næste uges tid stod herefter på afprøvning af skibet i hårdt vejr på vej mod Danmark.

Desværre - eller heldigvis vil mange om bord nok sige - fik vi ikke helt det forventede vejr med efterårsstorme i Nordatlanten, men en del nyttige afprøvninger blev det alligevel til, specielt i farvandet vest for Færøerne, hvor det blæste med frisk vind et døgn tid.

Efter et kort Rendezvous med ESBERN SNARE i Nordsøen for aflevering af fendere blev kursen stillet på HJEM, og kl. 12.47 den 6. november 2005 kunne vi atter fortoje ABSALON ved Pier 1 på Flådestation Frederikshavn. Her blev der så stor travlhed med at benytte sig af nogle af de ting, som man tilbyder på en moderne flådestation, såsom strøm, vand, FIIN-net, TV-antennesignal og internet. Og så var det ellers med at få afviklet optjent frihed indtil næste uge, hvor det går løs med endnu en udstilling i København. Dette mens vores "søsterskib" ESBERN SNARE er på test tur ved Færøerne. Vi ønsker naturligvis rigtig god tur. (Husk nu vanter og uldne sokker!)

Systematic overtager driften af RDN CCIS

Fotos: Rasmus Baaner

Boblerne perler i glasset på Flådestation Frederikshavn, selv om det endnu er tidligt på dagen. Den festlige lejlighed bag glassene er en kontrakt, der fra årsskiftet overdrager ansvaret for driften af kommando og kontrolsystemet RDN CCIS (Royal Danish Navy Command and Control Information System) til Systematic Software Engineering, der får ansvaret for løbende at vedligeholde og fremtidssikre et af Søværnets centrale it-systemer. Historiens lange tråde samles dermed i endnu et kapitel i det eventyr, Søværnet var med til at søsætte for 20 år siden, hvor opgaven med at modernisere RDN CCIS pustede vind i sejlene for Systematic, der siden har udviklet sig til en global leverandør af it-løsninger til forsvar i Skandinavien, EU, USA og NATO mm.

Sølvbruden moderniseres

Den femårige kontrakt skal sikre, at RDN CCIS også fremover understøtter Søværnets opgaver. Det indebærer blandt andet

datasamarbejde mellem værn og mellem multi-nationale styrker. Hertil kommer integration til en række civile systemer med forskellige sikkerhedsniveauer. Aftalen betyder, at Systematic skal drive, vedligeholde og tilpasse systemet, så det hele tiden lever op til Søværnets behov.

Herunder indgår at sikre, at RDN CCIS overholder Søværnets it-strategi, styring af underleverandører, rådgivning, overvågning af systemet, back-office support og rullende udskiftning af hardware, netværk mm.

Høje krav til sikkerhed

RDN CCIS er et af Søværnets væsentligste it-systemer. Af nationale og sikkerhedsmæssige hensyn er det derfor besluttet, at det skal være en dansk virksomhed med den nødvendige økonomiske, tekniske og ressourcemæssige kapacitet, der skal være hovedleverandør for drifts- og vedligeholdelses-aftalen.

Systematic har i de senere år deltaget i en total modernisering af kommando- og kontrolsystemerne til Søværnets sejlene enheder. Her LOMMEN

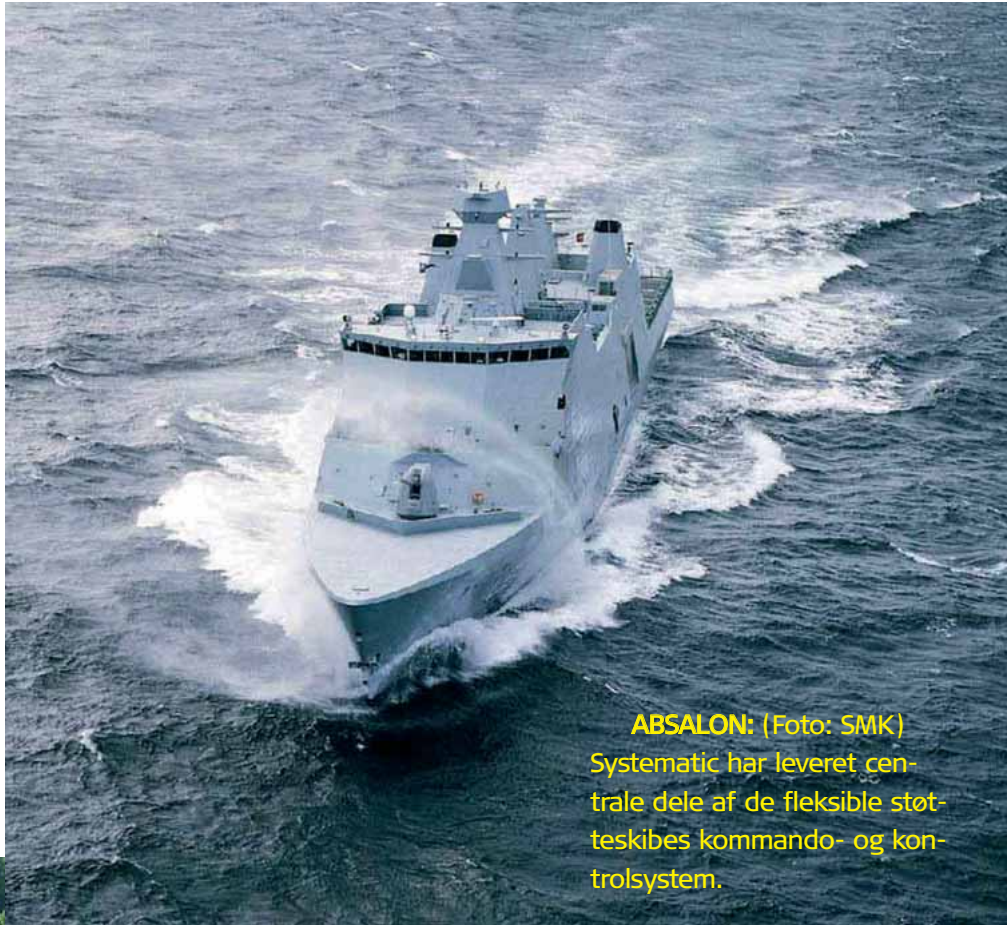

Billede fra
SOKs O-rum

Systematic er netop som én af kun fem europæiske virksomheder certificeret efter CMMI niveau 5, der er et internationalt kvalitetsstempel for effektive, modne softwarehuse, som beskæftiger sig med udvikling af store, komplekse it-projekter.

Forretningskritisk system

Søværnets Operative Kommando (SOK) anvender RDN CCIS til at løse de mange forskellige opgaver, der blandt andet inkluderer at overvåge danske farvande, håndhæve den danske suverænitæt, overvåge havmiljøet, løse søredningsopgaver og deltage i internationale operationer. Omkring 100 mennesker anvender dagligt RDN CCIS, der sikrer

ABSALON: (Foto: SMK)
Systematic har leveret centrale dele af de fleksible støtteskibes kommando- og kontrolsystem.

Systematics hovedsæde ved Århus Å på Søren Frichs Vej, Århus

et komplet billede af farvandssituationen. Det bruges til at føre kommando og kontrol over, hvilke skibe beskæftiger sig med hvad og hvornår.

På grund af systemets centrale rolle i Søværnets arbejde er der meget høje krav til driftssikkerhed og funktionalitet. Systemet skal konstant sikre, at de rette data er til rådighed, og at Søværnet frit og sikkert kan udveksle informationer med andre systemer.

Til lands, til vands og i luften

Søværnets personel understøttes både til lands, til vands og i luften af it-løsninger fra Systematic. Med baggrund i sin

store erfaring som systemintegrator har Systematic fx leveret centrale dele af de fleksible støtteskibes kommando- og kontrolsystem.

Derudover har Systematic leveret HAZMAT til miljøovervågning og TOTE Display System, der giver mulighed for at se vigtig information fra de fleksible støtteskibes kommando- og kontrolsystem på separate skærme, der kan sættes op overalt på skibene.

Det kan fx være informationer om skibets hastighed og retning. Den fleksible visning giver Søværnets personel mulighed for at reagere hurtigt med større sikkerhed.

Gammel kærlighed rustar ikke

For Systematic vil det danske Søværn altid være "den første". Derfor glæder vi os særligt over den store tillidserklæring, kontrakten er udtryk for. Den viser, at selvom forholdet nærmer sig sølvbryllupsalderen, er det lige så søstærkt som i starten.

Om Systematic

Systematic Software Engineering A/S har specialiseret sig i udvikling af Mission Critical systemer. Systemer, der ikke må fejle, som skal fungere under alle forhold og som skal kunne kommunikere på tværs af it-platformer. Over 100.000 brugere i mere end 27 lande anvender dagligt Systematics software. Virksomheden har hovedsæde i Århus, afdeling i København og datterselskaber i England og USA, hvor i alt 360 medarbejdere stræber efter at levere den højeste kvalitet til tiden inden for det aftalte budget.

Med vinden ind fra agten -

Aften-
solen
forgyl-
der
GEORG
STAGE

Tekst og foto: Seniorsergent Søren Henning Jensen

Denne og mange andre velkendte viser kunne høres dette efterår fra et talstærkt mandskor (M/K) på havene omkring Danmark.

- Det var årets kadetaspiranttogt med fuldskipet Georg Stage. Togtet startede i København den 19. september med 43 forventningsfulde aspiranter. I år gik rejsen først mod Norge, afbrudt af et kort ophold i Frederikshavn, hvor skibet nød godt af Flådestationens aldrig svigtende (tårnhøje) service. Derefter fortsatte vi for fulde sejl mod Stavanger, hvor vi havde et par interessante dage ved land med blandt andet et besøg på søfartsmuseet og et par dage indenskærs, mens noget uvejrløshed skulle passere. Indenskærs havde vi blandt andet oplevelsen af "Prædikestolen", et 700 meter højt klippefremspring på størrelse med en fodboldbane inde i Lysefjorden. Når man ligger under sådan en sag - selv et højt

skib - føler man sig ganske lille i den smalle fjord.

For alvor gang i stemmerne

Under ankringen havde vi besøg af en norsk shanty-vise-instruktør, Håkon Vatlø. Det havde knebet lidt med sangen i starten, men nu kom der for alvor gang i stemmerne, og når der herefter skulle hales i reb og tovender, foregik det ofte til heftig shantysang.

Uvejret var taget af, men søen ikke helt, da vi fortsatte mod Den Helder i Holland - igen for fulde sejl. Desværre løjede vinden helt af, da vi efter et par døgn nåede ned gennem oliefelterne i Nordsøen, men der kom dog vind igen efter en dag med havblik og 20 grader, (i Nordsøen i oktober!), og vi nåede Den Helder til planlagt tid.

Traditionsfast racerløb

Her havde vi et par oplevelsesrige dage, blandt andet med en

rundvisning på den hollandske fregat THROMPH. Nogle få særligt interesserede fik lejlighed til at besøge LYNX-helikopter-simulatoren der om bord. For de fleste blev der også tid til en spadseretur i selve byen Den Helder og et besøg på det meget interessante orlogsmuseum. Somme nåede også en tur til Amsterdam med diverse mere eller mindre kulturelle indslag.

På kajen i Den Helder afviklede vi også det efterhånden traditionsfaste racerløb. Dette består i al sin enkelthed af en konkurrence mellem de 3 skifter, som hver i løbet af toget har bygget en bil over en udleveret motor (denne gang en rottefælde). Det vindende skifte dette år havde bygget et køretøj ud fra en virkeligt fantastisk konstruktion. Den lille bil brugte motorens allersidste kraft til, lige før den gik i stå, at rejse en smuk bermudarig og dermed fortsætte kørslen for sejl.

Travaljer ved Valdemar Slot

Efter et par dage lettede vi igen og sejlede gennem Kielerkanalen med kurs mod Svendborgsund, hvor der skulle afvikles eksamen og modtages inspektion af Chefen for Søværnets Operative Kommando med følge.

Inspektionsholdet udtrykte tilfredshed med, hvad de så - selv om nogle så lidt beklemte ud, da de blev afhentet i travaljer ved Valdemar Slot og fragtet ud til ankerpladsen.

En aften til ankers ved Tåsinge var der et mere muntert indslag, idet stambesætning og befalingsmænd udfordrede et udvalgt hold

Travaljer
i aftensolen -
GEORG STAGE
venter

Højt oppe med
langt ned

af elever i travaljeroning. Til manges undren tabte de veltrænede elever til de glade amatører med mange bådlængder.

Det viste sig dog senere, at elevernes fartøj havde været uheldigt at "fiske" en tung sæk med sten, som af næsten uforklarlige grunde havde sat sig fast under båden.

Afmønstringen i Svendborg

39 aspiranter gennemførte togtet, heraf to kvinder. Én stod af undervejs efter at have stiftet bekendtskab med begrebet søsyge. Tre klarede ikke eksamen i praktisk sømandskab.

Afmønstringen foregik i Svendborg, hvor skibet skulle på værft. Alle kunne nu se frem til en uges velfortjent efterårsferie, inden uddannelsen fortsatte. Holdet blev for en tid splittet til henholdsvis Teknikskolen på Holmen, Havarikursus i Hvims eller i filekælderer i Auderød.

Alt dette bliver afsluttet inden jul, så kadetaspiranterne kan møde i det nye år på Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole i Frederikshavn.

Samarbejdet med Georg Stage fortsætter

Det var med stor glæde, vi fik meddelelse om, at kontrakten med Georg Stage er forlænget i foreløbig to år med intention om yderligere forlængelse, suppleret med et gråt skib på længere sigt.

Her er virkelig tale om en uddannelsesmæssig udvikling, der kan mærkes og et sømandskabs-mæssigt løft til søværnet. Tilmed har vi som bonus fået tre ekstra uddannelsespladser til den praktiske befalingsmandsuddannelse, idet skibets civile kvartermestre nu erstattes med sergent SØ'er.

Sidstnævnte var et forsøg i år, og det er faldet ud til såvel Søværnets som Georg Stages ledelses tilfredshed, og det har medvirket til at få en bedre gensidig forståelse for civile og militære omgangsformer og traditioner.

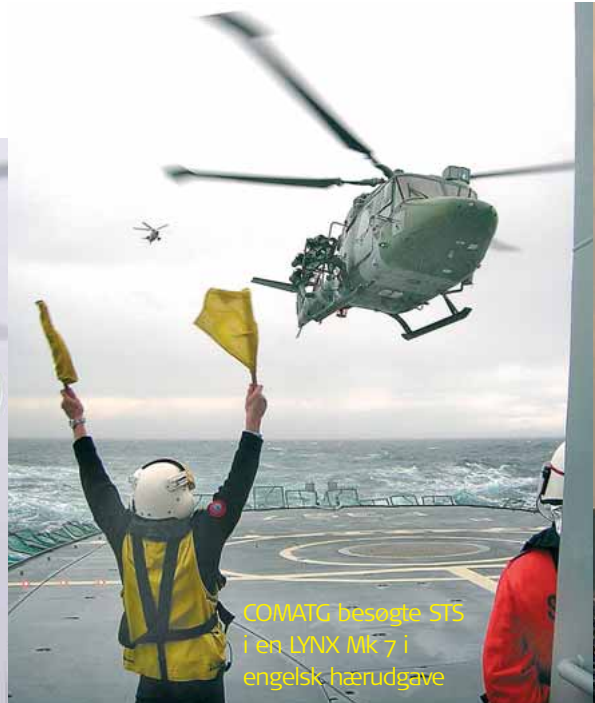
Travaljer-
roning i
norsk
fjord

GEORG
STAGE
til ankers

Helicopter taken up from trade (HTUFT)

COMATG besøgte STS
i en LYNX MK 7 i
engelsk hærudgave

Kommandoskibet THETIS deltog i perioden den 20. oktober til 3. november 2005 i øvelse NEPTUNE WARRIOR/JOINT MARITIME COURSE 053 (NW/JMC 053).

Øvelsen - der også betegnes som et kursus - er foruden deltagelse i den hjemlige DANEX en af de vigtige begivenheder for kommandoskibet, og det var skibets anden deltagelse i NW/JMC-serien i 2005. Umiddelbart før og efter øvelsen udførte THETIS myndighedsopgaver under Færøernes Kommando og returnerede til Frederikshavn den 18. november efter et særdeles travlt og begivenhedsrigt år med 161 dage til søs.

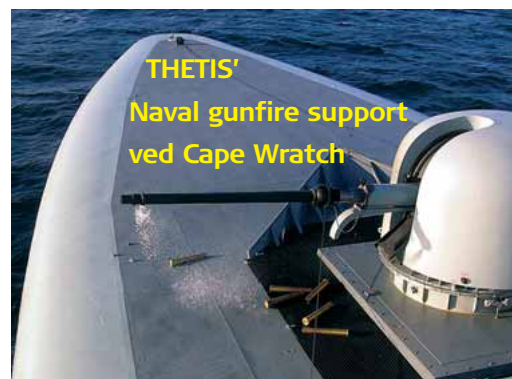
Det er THETIS fornemste opgave at være flag- og kommandoskib for en Commander Task Group (CTG). Som oftest er dette Søværnets Taktiske Stab (STS), og CH STS hejste sit kommandotegn i Glasgow den 20. oktober. En anden fast gæst var en TACLYNX helikopter og besætning fra Søværnets Helikoptertjeneste. THETIS er foreløbig det eneste skib i flåden, der opererer med ORGANIC TACLYNX, hvilket kort fortalt betyder, at den taktiske

VISIT BY COMATG TO DANISH TASK
GROUP COMMANDER - NW 25 OCT 05

Commodore George Zambellas Royal Navy
Commander UK Amphibious Task Group

THETIS'
Naval gunfire support
ved Cape Wrath

THETIS i NEPTUNE WARRIOR/ JOINT MARITIME COURSE 053

Tekst og foto: THETIS

Skotsk profilering

helikopter med observatør og taktiske systemer opererer fra et moderskib.

Ugerne op til en sådan øvelse er travle for ikke mindst O-divisionsens personel. Øvelser i det internationale miljø klargøres ikke fra den ene dag til den anden. Weekenden den 21. – 23. oktober blev anvendt til diverse briefing på flådebasen Faslane og yderligere klargøring til de kommende to ugers øvelse. Men der blev også lejlighed til rekreation og gensyn med Glasgow for den vagtfrie del af besætningen. Populært sagt, ombord, er Glasgow efterhånden THETIS anden "flådestation" uden for Danmark. Det kan også mærkes, at kommandoskibet får en særlig behandling, når skibet er der. THETIS blev igen mødt af vores dygtige engelske forbindelsesofficer, som klarede alle detaljer vedr. opholdet, hvor skibet lå i King George V Dock lidt uden for byen. Om lørdagen ankom korvetten PETER TORDENSKIOLD, hvorefter det danske kontingent var samlet under Danish Task Group (DATG). Udvalgte fra THETIS fik om søndagen mulighed for at komme på sightseeing sammen med korvettens besætning, og turen gik blandt andet til et populært lokalt whiskydestilleri.

NW/JMC 053 er som nævnt en særdeles vigtig øvelse for THETIS. Ikke blot skal vi sikre, at vores

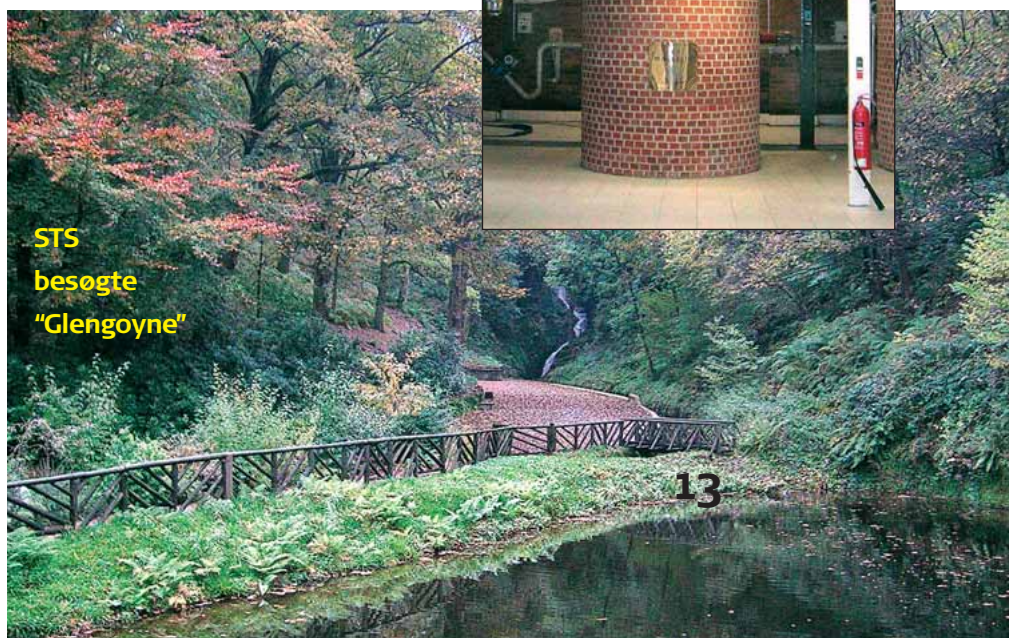
CTG har kontinuerlig kommunikation med omverdenen og har det fornødne luft-, overflade- og undervandsbillede, men skibet skal også selv kunne agere i et internationalt højintensitets scenario med alle former for krigsførelse på havet og tæt derved. Samtidig er der et væld af praktiske opgaver som besøg af VIP, ceremoniel og pressebesøg som skal løses.

NW/JMC 053 indledtes med én uges opkøring og samtræning, efterfulgt af en taktisk-operativ uge, hvor den egentlige operationsfase blev afviklet.

Øvelsesområdet strakte sig fra Glasgow i syd til de for årstiden meget vindblæste farvande ved Hebriderne mod nordvest og Cape Wrath på nordkysten af Skotland.

THETIS var kommandoskib i Task Group 315.03 med COM DATG (CH STS) som CTG. Foruden THETIS omfattede styrken korvetten

PETER TORDENSKIOLD, USS SIMPSON og USS McINERNEY samt HMS KENT, HMS IRON DUKE og RFA FORT VICTORIA. Task Group 315.03 opererede i tæt samarbejde med amfibiestyrken under ledelse af Commander UK Amphibious Task Group (COMATG) med bl.a. HMS OCEAN og HMS BULLWARK. Endvidere deltog HMS ILLUSTRIOUS og en række minerydningsfartøjer og undervandsbåde i "direct support". Alle disse enheder tilhørte landet Mustardia. Som mod-

STS
besøgte
"Glengoyne"

RAS med
RFA FORT VICTORIA

standere fandtes styrkerne fra Brownia under ledelse af chefen for NATO's stående styrke – Standing NATO Maritime Group 1 (SMNG1), heriblandt korvetten NIELS JUEL.

COMATG, Commodore George Zambellas, besøgte STS og THETIS under operationsfasen og landede ombord med en LYNX Mk 7 i engelsk hærudgave – Truly Joint and Combined.

Fokus for denne udgave af NW/JMC var træning i amfibieoperationer og indsættelse af maritime styrker i samarbejde med land- og flystyrker. Antiubådsoperationer var ligeledes i fokus. Der blev spillet på flere tangenter – således fik THETIS pressehold ombord, som udover at teste enhedens officerer i interviewteknikker, også udsendte bulletiner til brug i "Information Warfare". De deltagende enheder blev ligeledes opfordret til at sende nyhedsindslag. Se THETIS "Information Warfare" artikel.

NW/JMC 053 er Royal Navy's evaluering af de enkelte flådefartøjers ope-

rativ status før de indgår i internationale operationer - på den baggrund fik også THETIS rigtigt godt udbytte af de 14 dages intensive øvelser.

På ASW-siden (ASW = antiubådskrig) opnåede THETIS flere og længerevarende ubåds kontakter, og kommandoskibet var - efter ubådenes efterfølgende udmeldinger - sammen med HMS IRON DUKE de eneste ASW enheder, som ubådene havde respekt for. Vores TACLYNX kom endnu engang til sin ret og demonstrerede for de allierede, hvor effektivt en ASUW flådehelikopter med datalink til en moderenhed kan gennemføre billedopbygning og måludpegning. THETIS gennemførte Naval Fire Support (NFS) på banen ved Cape Wrath med brug af TACLYNX til måludpegning og korrektion af nedslag. M/85 og FLEXFIRE (vores kanon og måludpegningssystem) viste sig igen meget præcist - selv ved længere byger. Der er med egen spotning nu tale om en komplet national kapacitet, som THETIS vil forsøge yderligere at udbygge ved næste års øvelse.

THETIS fik også mulighed for ved to lejligheder at træne RAS - Replenishment At Sea. Kommandoskibet kan nu modta-

ge olie til søs og dermed holdes operativt i længere tid - på samme vis som øvrige større reaktionsstyrkeenheder. Næste udviklingspunkt er en særlig natbelysning, således at RAS kan gennemføres døgnet rundt.

Inden kommandoskibet afgik til Færøerne den 7. november afsluttede THETIS øvelsen med et velfortjent weekendophold i Glasgow, hvor skibet blev "debriefet" og fik sagt farvel og på gensyn til STS. Næste gang staben skal ombord bliver under PLAYEX 1 i februar/marts 2006.

THETIS ser frem til i 2006 at skulle fungere som kommandoskib på alle sejladsen undtagen én – herunder også NW/JMC, der fortsat er en af de bedste lejligheder til at øve Task Group operationer. Primær bruger bliver naturligvis STS, men også Chefen for 2. Eskadre og Søværnets Frømandskorps skal støttes af THETIS.

Som udviklingsplatform for ABSALON-klassen i kommandoskibsrollen er det en spændende udfordring at kunne servicere og samarbejde med forskellige stabe i et avanceret internationalt miljø. Flåden opretholder på denne vis en taktisk, operativ kapacitet på området.

PEDER TORDENSKIOLD ankommer King Georg V Dock

12.756 sømil

Af PL Niels Wessberg Petersen
Foto: NIJU

Gummibåd på vej til PEDER TORDENSKIOLD

Korvetten NIELS JUEL har i perioden 7. september til 2. december 2005 sejlet en distance der svarer til mere end halvvejs rundt om jorden.

Dette var ikke som en generalprøve på den kommende Galathea ekspedition, men som Danmarks bidrag til NATO's maritime reaktionsstyrke SNMG1. Denne styrke giver NATO mulighed for at løse opgaver i et krise- eller konfliktområde, på en hurtig

og fleksibel måde. Udover traditionelle opgaver som overvågning og afskrækkelse kan styrken blandt andet også deltage i embargoer, søredning, eskorte- og antiterror-opgaver. I løbet af de seneste fire år har styrken spillet en hovedrolle i operation ACTIVE ENDEAVOUR i Middelhavet, en operation der er rettet mod at hindre spredning af våben via søvejen. I dette efterår deltog der skibe fra Danmark,

Tyskland, Holland, Portugal, Canada og USA i styrken. I løbet af de 3 måneder anløb NIELS JUEL med sine 96 besætningsmedlemmer 9 havne i blandt andet Polen, Estland, Storbritannien og Spanien.

For NIELS JUEL startede deltagelsen i SNMG1-styrken med øvelse DANEX 05, hvor der deltog 65 skibe fra 15 forskellige lande. NIELS JUEL og resten af SNMG1-styrken agerede modstandere for det meste af den danske flåde. En modstander som vi om bord på NIELS JUEL kun kendte alt for godt. Øvelse DANEX 05 bød blandt andet på en flådeembargo af Bornholm, der til lejligheden var en fiktiv slyngelstat, og flere handlebaner, hvor flådestyrkerne skulle forsvare sig mod et væld af forskellige trusler. Efter øvelse DANEX 05 gik den næste måned med 4-5 dages øvelser til søs, efterfulgt af et weekendophold i havn. Weekenderne i havn bød på en del møder og sociale arrangementer. Det var f.eks. fast tradition med gudstjeneste og efterfølgende "moose milk" (en yderst velmagende drink) på den canadiske fregat Halifax. I det hele taget viste det sig, at canadiere og danskere kom ualmindeligt godt ud af det med hinanden.

PEDER TORDENSKIOLD er klar til at tage mod helikopter

Maskingeværskytterne er klar til at forsvare skibet mod en farlig trussel som udgøres af små hurtigtsejlende både - her øvelse

Det er ikke nogen hemmelighed, at NIELS JUEL klart var styrkens mindste skib, idet de andre krigsskibe i styrken var 2-3 gange så store både i displacement og besætning. Der faldt da også nogle sjove canadiske bemærkninger om, at vores lille skib så sødt ud blandt de andre. Men samtidig havde besætningerne på de større skibe også stor respekt for NIELS JUELS kapaciteter. Om bord på NIELS JUEL lagde vi da heller ikke selv skjul på at vi havde et godt, velbevæbnet skib og en veltrænet besætning, men vi skulle snart lære noget om hybris og nemesis.

NIELS JUELS nemesis blev maskinproblemer, der startede i midten af oktober, lige inden den store britiske NATO-øvelse NEPTUNE WARRIOR/JMC 053. Et par mindre reparationer gav NIELS JUEL et par ekstra dage i havn og til ankers, men skibet blev hurtigt kampklart igen og deltagelsen i øvelsen kunne begynde. Det skulle dog snart blive værre. Efter kun 3 dages deltagelse i øvelsen ramte nemesis NIELS JUEL for anden gang. En lækage i korvettens kølevandsystem viste sig at være så alvorlig, at NIELS JUEL måtte trækkes ud af øvelsen og

sejle til Frederikshavn for at blive repareret. Reparationen forløb planmæssigt, og korvetten var klar til at sejle til Middelhavet for at deltage i operation ACTIVE ENDEVOUR. Endnu engang var humøret og selvtilliden i top, men Nemesis var ikke færdig med NIELS JUEL. Der skulle gå to uger, inden NIELS JUEL blev ramt for tredje gang. Denne gang var det korvettens gear, der gav pro-

blemer. Korvetten måtte søge til El Ferrol i det nordvestlige Spanien for at udbedre skaderne. Efter 10 lange dage med reparationer blev det dog klart, at NIELS JUEL ikke kom til Middelhavet denne gang. Reparationerne på gearet viste sig at være så omfattende, at det var nødvendigt at trække NIELS JUEL ud af SNMG1 for at sejle hjem til Danmark. Inspektionsskibet Triton havde forladt Færøerne for at eskortere korvetten hjem.

Stemningen om bord under hjemturen var blandet. På den ene side glædede de fleste besætningsmedlemmer sig til at gense familie og venner. På den anden side ærgrede mange sig over, at korvetten ikke kunne gøre jobbet helt færdigt. Efterhånden som NIELS JUEL nærmede sig Danmark, overvandt glæden dog ærgrelsen for de fleste. Efter ankomsten til danske farvande aflagde Chefen for SOK, kontreadmiral Nils Wang, korvetten et kort besøg, hvorefter NIELS JUEL ankom til Flådestation Korsør med udsigt til en velfortjent juleferie både for skib og besætning.

NIELS JUEL i høj fart

Møllnitz i Afghanistan

Tekst og foto: Marinespecialist J.L. Møllnitz

Brev 1.

Feyzabad – Afghanistan 2005 – 2006/hold 2

Mandag den 5. maj 2005 mødte jeg op ved DANILOG i Vordingborg med henblik på udsendelse til Feyzabad/Afghanistan sammen med andre danske. Vi skal være en del af et tysk Provincial Reconstruction Team (PRT).

Jeg skal igen udsendes som KOK, men denne gang bliver det i et tysk feltkøkken. Det danske bidrag til genopbygningsholdet PRT FEYZABAD er en lille familie på i alt 41, hvoraf de 4 grupper skal patruljere. Der er også en "sanit" og naturligvis staben.

Vores lejr ligger oppe i bjergene i Badakhshan provinsen i cirka 1100 m højde. Vores område grænser op til Kina, Tadsjikistan og Pakistan. Men vi skal nok ikke regne med at komme til at sætte et DANNEBROG ved Kina, som chefen sagde. Det kræver passage af et enormt bjergområde for at komme til selve grænselinien. En patruljering varer fra en til ti dage, hvor man er ét med landet/omgivelserne. Vi har ansvaret for 27 ud af 28 distrikter i Badakhshanprovinsen. Under vores første cheftime fik vi vist en video, som Hold 1 har lavet, så vi kunne få en fornemmelse af, hvad vi skal ned at arbejde i.

Lejren er under tysk ledelse - der er cirka 120 tyskere. De kører kun i det område, vi ligger i og kun om dagen. De har så ansvaret for vagten i lejren. I lejren bor der også 40 tjekkere. Deres opgave er at passe på os og have opsyn med landingsbanen, der ligger cirka 500 meter fra vores lejr samt at køre nogle kortere patruljer.

FUT-prøve, kulturforedrag og meget andet

Uddannelse/omskoling til missionen startede kl. 1000 i Vordingborg, hvor vi blev budt velkommen af premierløjtnant M.N. Petersen - manden, der har fået det hele sat op. Han har haft to tidligere forsøg før det nu hænger helt sammen. Vores chef bød også velkommen og fortalte lidt om, hvad vi skal igennem, og hvad han forventer af os. Derefter var der udlevering af udrustning og våben - med repetition af våbnene og dertil hørende indskydning samt administrative hængepartier. GPS kursus, da GPS'en vil være det eneste vi har til pladsbestemmelse, når vi er ude af lejren for at patruljere. Fotografering, træningstilstandsprøve, sprogkursus, kulturforedrag, kriseforebyggende foranstaltninger, teori vedrørende anvendelse af tolke, briefing om løn og ydelser, briefing om landminer og briefing af Forsvarets Efterretningstjeneste (FE). Og selvfølgelig var der intet gjort klart til os, vi var ikke på FIIN (Forsvarets interne netværk) og kunne ikke komme på DeMars, ja vi kunne heller ikke lave/fortage rejsebestillinger. Og så var den uge gået.

Slanger i løs tilstand!

Ugerne op til afgang er gået med, at folk er blevet uddannet til og omskolet på det, de nu skal bruge i deres stilling. Og nogle var så heldige at få 3 ugers ferie inden afgang. Nogle af de ting, vi var igennem i ugerne op til afrejsen, var en tur i Randers Regnskov for at få lidt orientering om hvilket kryb & kravl, vi kan blive udsat for. Det var et udmærket kursus. Men jeg vil nok mene, at slanger i løs tilstand - det kunne vi godt have undværet! En STOR edderkop, ok, så kan jeg også godt trække mig tilbage, hvis det er sådan nogle, der er ude i bjergene. Vi fik også lidt at vide om mikroorganismer, og hvad vi særligt skal passe på i den anledning. Bagefter gik turen til Flyvestation Karup, hvor vi fik en supplerende orientering og sat en del spørgsmål på plads. Spørgsmål, som vi burde have fået sat fast, inden vi er nået så langt i vores missionsforberedelse.

En uge på Bindslevs Hotel -

Forsyningsgasten og jeg skulle have FSU 250 - et hygiejne kursus. De andre kørte til Oksbøl på missionsuddannelse. Her blev de udsat for ting, som vi alle måske vil blive udsat for, når vi kommer til Feyzabad.

For mit eget vedkommende, så har jeg hjulpet vores kommandobefalingsmand (KODBM) på kontoret, da vores kontorhjelper var på kursus de første 3 uger. Det var et arbejde, jeg kunne lide og gerne vil foresætte med på et tidspunkt. Så har

Afghanistan har 22 millioner indbyggere, som er fordelt på følgende befolkningsdele:

Pashtuner (35 %)

Tadjiker (25 %)

Hazara'er (15 %)

Resten blandet

Religionen er Islam og fordeler sig med 84 % Sunni og 15 % Shia

muslimer Afghanistan er opdelt i 34 provinser og dækker et areal på 647.500 Km², cirka det samme som Texas.

Hovedsproget er Pashto og Dari.

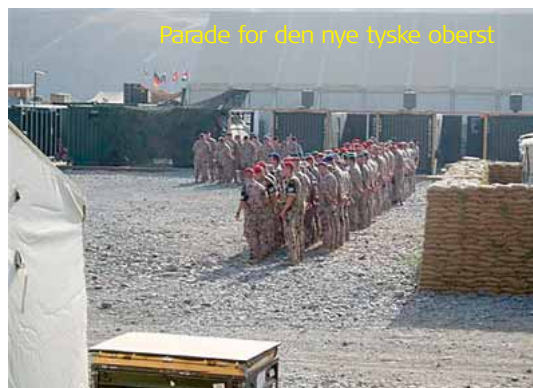
I Feyzabad, hvor vi skal være, tales der Dari. Det skulle være meget nemt at lære, så mon ikke de fleste kommer hjem og kan snakke Dari. Vejrmæssigt, ja om sommeren er der 35 grader, og om vinteren ned til minus 20 grader.

Flyveren vi fløj ud med

Videre mod Kabul

Parade for den nye tyske oberst

Landingsbanen som efterladt af russerne

Den første bil gennem en hvirvelstorm

Fra det gamle FEYZABAD

DEN NYE HERCULES
- med SILDE Himself

Gudstjeneste

jeg været en uge i praktik på Flådestation Frederikshavns cafeteria og en uge på Bindslev Hotel. Så det er blevet til lidt mere erfaring i madlavning også - selvom det er tysk mad, jeg skal ned at lave. Jeg var på to hygiejnekurser af hver en uges varighed.

Vejen til FEYZABAD

Fredag den 22. juli. Jeg er ankommet til FEYZABAD. Jeg startede i tirsdags med at køre til Kastrup Lufthavn, hvor vi, de sidste 7 skulle checke ind i terminal 2 kl. 2325 senest. Vi gik ombord i en chartret flyver fra Tyrkiet, Air Freebird. Den var startet fra Finland og fløj via Stockholm og samlede os op, inden det gik mod Afghanistan. Vi har et samarbejde med de andre nordiske lande, så vi kun flyver i én maskine.

En tur på cirka 14 timer. Vi skulle mellemlande i Istanbul, og turen hertil tog cirka 4½ time. Her fik vi ny besætning, og flyveren blev tanket. Efter cirka 30 minutter var det af sted igen, og 4 timer og 15 minutter senere landede vi i Kabul. Varmen er ikke så slem som i Irak, det er en anden slags varme, selvom den er oppe på de 45 grader. Vi blev indlogeret i et telt, fik udleveret vores våben og fik et militært identitetskort fra den Internationale Styrke i Afghanistan (ISAF). Vi skulle flyve om fredagen og checke ind omkring kl. 0700 om morgenen.

Sightseeing i Kabul City

Vi var så heldige at have to med, som havde været hernede først på året. De tog os med på en lille sightseeingtur i Kabul City. Vi var også lige inde i den amerikanske lejr at ose i PX'en (militært supermarked, næsten som hjemme i US (Red.)), og købte selvfølgelig noget, man måtte have. I Kabul Lufthavn, hvor vi var indkvarteret, var der 4 PX'er, en Thai restaurant, mulighed for Thai massage og en vrimmel af folk fra forskellige nationer, som er hernede. Thai massagen - jo, den besøgte Maxwell og jeg. Vi mente, det lige var noget for vores kroppe. Men det var svært at komme til med de mange besøgende. Der var booket ind flere dage i forvejen, men det lykkes til sidst, og vi fik en times oliekrøpsmassage. Det kan på det varmeste anbefales.

Det slår Grønland

I løbet af torsdagen blev check ind flyttet fra kl. 0700 til kl. 0555. Flyene starter meget tidligt, da de i den kølige morgenluft kan have mere last med. Efter indcheck gik vi over og fik noget morgenmad. Vi skulle være tilbage kl. 0645 og være klar til at gå ombord kl. 0700. At den så blev 10, ja sådan går det hernede. Det slår Grønland.

Der blev lavet om på prioriteringen, og man bestemte, at et fly skulle flyve til Feyzabad med last og først derefter til Kunduz, hvor vi så ville komme med en tysk Transall og videre derfra med en belgisk Herkules. Det var også lige før vores bagage ikke kom med. Den tyske "loadmaster" mente ikke, at vi havde behov for den. I stedet tog han de køjesække af, som skulle have været med, så ind til nu har vi ikke fået alt vores bagage, selvom det blev sendt for over 1 måned siden.

I Feyzabad omkring kl. 1400

Men vi kom af sted fra Kabul, mellemlandede i Kunduz og var i Feyzabad omkring kl. 1400. Skønt endelig at være fremme, selvom man stadig skal klare sig med det lidt, man har med i sin håndbagage. Efter en sikkerhedsbriefing af vores chef, overtog vores allerbedste kommandobefalingsmand, "Bornholmeren", ordet. Han gav os en rundvisning i lejren. Viste, hvor vi kunne hente hvad, og hvor tingene lå. Køkkenet er lukket i øjeblikket, da man er ved at sætte containere (FAB's) op som spisesal og lave et fast køkken.

Det vil cirka tage 4 uger, så imens bliver maden lavet i et feltkøkken og vi spiser i echelon, "værkstedet". Vi var heller ikke helt glade for at ankomme en fredag, da det er "base day". Det vil sige, at køkkenet er lukket, og man spiser tyske feltationer - ikke noget at skrive hjem om, men man har da en halv fridag.

Men sikke en dag; der var grillpølser, steak, oksekød, løg på pind og kylling, med kartoffel- og pastasalat. Man skulle så give 1,50 euro for kød og kunne købe sodavand til 0,50 euro. Men selvfølgelig kunne man få rationer, hvis man ikke ville betale.

Skønt endelig at være her, og i morgen er det første arbejdsdag, hvor jeg skal møde klokken 0900 i køkkenet.

Der står "dansk flyvevåben" på rundtursflyvningen

Fredag den 29. juli og stadig ingen Hercules (belgisk) fra Kabul. Den lettede i går, men vendte om, da der igen gik noget i stykker. Vi fik at vide, at den ville være her kl. 1430, men nej heller ikke denne gang. Så fik vi at vide, den ville komme i dag, lørdag, kl. 1000. Ha! - og vi tror også på julemanden. Det var godt, vi ikke gjorde det, for den kom slet ikke. Men, i morgen skulle der komme én, for den tyrkiske general vil komme - den tror vi også på! Tyrkerne kommer ikke herud. Det er de ikke meget for - mest på grund af landingsbanen. Den består af jernplader, som russerne har anlagt i sin tid.

Der er nu gået 15 dage, siden vi har fået forsyninger herop. De andre lande er ikke lige til at få helt her ud, i verdens r....., som vi kalder det her sted. Men hellere være her end nede i Kabul eller i Kunduz. Det er noget, vi alle, tyskerne, tjekkerne og danskerne, er enige om.

Ellers går det okeydokey

Der er forlydende om, at der er konstateret kolera nede i Feyzabad, så nu spritter vi toilletet hver gang vi skal på potten, for ikke at blive smittet. Ellers går det okeydokey.

Med det sidste fly var der også 8 personer, og de 2 af dem er MP, der skal checke området af, da vi i løbet af august får fint besøg.

Nå, men vi har haft 2 patruljer ude på éndagsture. Vi kan ikke lade dem blive ude natten over, da vi ikke har biler til det. Det er "bløde" biler (uden panser) vi har tilbage. Men efter 20 minutter ude, kom den ene tilbage, da bremserne ikke virkede, de var blevet varme. Det er fordi man bremser med cirka 70 % på forhjulene. Det er derfor nødvendigt at bruge motorbremsen nedad bakke.

Brev 2.

Så kom den, den nye flotte, danske HERCULES. Og den viste lige fra starten, hvordan man gør. Da tyskerne kom ud og begyndte at gøre landingsbanen sikker, kiggede vi alle mod Nord - nu måtte den snart være her. Lige pludselig sagde Maxwell: "Hov, der kommer en flyver!" Vi vendte os alle sammen mod Syd. Ja, den kom fra modsatte side af, hvad alle de andre gjorde - og brugte kun det halve af landingsbanen og stoppede lige ud for os på TAXI-PLADSEN. Og hvilket syn det var! - Også skønt lige at få hilst på nogle andre danskere.

Den nye så ud som den gamle, bare lidt længere - og så larmer den ikke så meget. Da den tog af igen, brugte den kun cirka 10 meter mere end bremselængden HVEM KAN - DANSKERNE KAN!

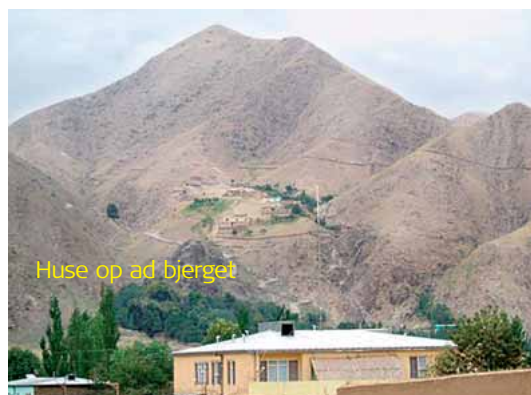
Igen i morgen kommer den danske HERCULES tilbage, hvad har vi da har gjort, siden der nu kommer et fly hver dag. Det er nok fordi, vi har haft besøg af vores feltpræst. Han bor til hverdag i "WareHouse" i Kabul. Han leverede en hyggelig gudstjeneste i det fri, cirka 40 grader i skyggen. Så det kan være, at vores forbandelse er blevet ophævet. Han må godt komme tilbage inden længe, så "vores" lykke kan fortsætte. Han blev nødt til at blive her i 8 dage, før en flyver gik tilbage, direkte til Kabul.

Kikker på 3 sorte skærme

I dag er det BASE DAY. Utroligt, som dagene flyver af sted. Har været her i 14 dage allerede. Vi havde igen en parade, det elsker tyskerne. Denne var for den civile chef. Han har været her siden starten, 10 mdr., og skulle nu videre - til musik af Frank Sinatra: "I did it my way".

I nat havde jeg vagt i MAIN GATE fra kl. 0100 til kl. 0400, og skal have igen i aften fra kl. 2200 til kl. 0100.

Man sidder og kikker på 3 skærme, som er sorte, fordi det er mørkt udenfor. Man har valgt at bruge almindelige kameraer, så man kan kun se, hvad der filmes om dagen. Der er så anledning til at få læst lidt i de over 4 uger

Huse op ad bjerget

Nogle købmænd har slået deres boder op

Deres måde at servere kebab på

To generationer

Bilerne til frisk vask

Vores første grillaften

ABCD forfra

Sådan gør de i Aussie-land

Øvelser bagefter

gamle sladderblade hjemme fra. Men heldigvis kan jeg være med til grillaften, da den starter kl. 1830, og få noget ordentlig mad, da dagen jo ellers står på tyske feltrationer. Tyskerne har lavet en "lille" pool. Det er skønt at gå hen at blive KØLET ned. For selvom vandet er omkring 20 grader, så er det dæleme koldt at komme i. Men det er det værd - bagefter.

Besøg af Forsvarets TV

Så har vi for første gang haft nogle grævejrdsdage med lidt regn. Vi fik vel omkring 500 dråber, og med det kom lidt kølighed også.

Vi er begyndt at få meldinger om ballade (i form af demonstrationer) i forbindelse med det valg, der snart skal afholdes her. Ham, der stod bag, den lokale "bandeleader", kommer forbi på lørdag for at se, hvad vi laver. Gad vide, om vi skal have parade?

Der bliver i forbindelse med valget cirka 250 valgcentre, og der er mellem 600 og 700 valgsteder.

Vi får besøg af Forsvarets TV. De skal herved for at lave en hvervekampagne. Optage lidt om, hvordan vores arrangement er hernede og hvad vi laver. I den forbindelse skal de skal med ud på en dagpatrulje med et MOT TEAM og så en tur med Civilt Militært Samarbejdsfolkene (CIMIC).

Forsvarsministeren kommer forbi

Vi har fået af vide, at Forsvarsministeren kommer forbi den 16. august og vil blive her til næste dag. Vores nye køkken og spisesal vil ikke være færdig, så ministeren skal spise i et MEKKER (mekaniker-) telt, som vi midlertidigt har indrettet som spisessted.

Han skal have en lille tur med et MOTTEAM ud i en af provinserne. Møde den tyske leder af lejren, og så skal vi alle have en hyggemiddag med ham.

I forbindelse med valget er der kommet de første 20 Marine Corps fra Holland. Der vil komme 60 flere og omkring 60 fra Tyskland, som skal være valgstøttestyrke for os. I alt vil vi blive lidt over 400 i lejren indtil sidst i oktober.

Gennemgå kampveste,

I dag, søndag den 14. august, tog min hverdag som kok en ny drejning, da jeg sammen med MOT 1 gennemførte noget enhedsuddannelse. Vi startede med kampvestene. Uddannelsen foregik ude ved landingsbanen i Feyzabad, og vi fik øvet os i forskellige former for kamp. Det varede det meste af formiddagen, og det var rart at være ude at røre sig. Efter frokost havde vi supplerende førstehjælpsuddannelse, og alle fik gennemgået deres sygehjælpstasker. Vores sygehjælper, Maxwell, viste os, hvordan vi forbinder fod, ankel, hånd, håndled, albue og finger med tape - og så fortalte hun om, hvordan det skal ligge om hoved og knæ.

Stine fra Udenrigsministeriet

Så havde vi orientering af Stine, som er udsendt fra Udenrigsministeriet. Hun samarbejder blandt andet med vores sektion, der beskæftiger sig med Civilt Militært Samarbejde (CIMIC), i forbindelser med de projekter, vi får/laver hernede. Hun fortalte også om forskellige ting i forbindelse med valget, som løber af stablen om en måned. En af de opgaver, vi har under vores patruljer, er at finde ud af, om de lokale har fået lavet et valgkort ved at lade sig registrere som vælger. Lige som derhjemme skal man være fyldt 18 år for at have valget. Vi forsøger også at finde ud af, om de ved, hvor de skal stemme, hvem der er kandidater, og hvordan de kommer frem og tilbage til valgstedet.

Stine fortalte om, hvad vi også skal kikke efter, når vi er ude på patruljer. Det kunne være hvor mange huse, der er i byen. Ved at gange med 6 til 7 pr. hus, har vi nogenlunde antallet af folk i byen.

Verdens højeste dødelighed

Vi forsøger også at finde ud af, om de har mad nok. Vi prøver at spørge på en måde, så de ikke bare siger nej. Vi prøver at få oplysninger om sundhedstilstanden i de enkelte landsbyer. I Badakhshan provinsen, hvor vi er, har de verdens højeste børnedødelighed. 4 ud af 5 dør, inden de er 5 år gamle. Den højeste

dødelighed i barselssengen findes også her.

Efter nogle gode timer med relevant uddannelse og orientering kørte vi ud igen ved 1930-tiden for at øve enhedsuddannelse i mørke. Når vi bruger vores lysfors-tærkningsudstyr, ser alt ud på en anden måde, og man skal koncentrere sig mere i det grønne skær.

For mig var det lige som at sejle ubåd - forskellen var bare, at her kunne man se ud. - Alt i alt en rigtig god dag.

Så kom Søren Gade

Forsvarsminister Søren Gade kom som planlagt til os her i Feyzabad. Han havde ikke meget tid, men en guidet tur blev det dog til. Turen gik først til et udsigtspunkt, hvorfra man kan se det meste af Feyzabad. Herefter besøgte Forsvarsministeren et paradeeksemplar af et dansk CIMIC projekt, nemlig en drikkevandsledning i byen Kohna Qeslag. Rent drikkevand er som alle andre steder en livsnødvendighed for at undgå sygdom.

Forsvarsministeren blev budt på te og bolsjer og fik en god snak med den lokale borgmester. Sidste punkt på turen var et besøg i basaren i Feyzabad samt lidt mere te på en lokal restaurant.

Aftenen i lejren bød på lidt god dansk mad, kotelet med brasekartofler, ærter og gulerødder samt smørsovs - som afslutning, hygge på den danske terrasse, hvor der blev serveret kaffe, vand og øl, og snakken gik til omkring midnat.

Brand i Feyzabad

Mens der blev hygget på terrassen, udbrød der brand inde i Feyzabad. Det var en voldsom ildebrand, der dækkede et område på cirka 200 x 200 m. Ilden var opstået i den nye basar, og mange forretninger nedbrændte, men heldigvis kom ingen til skade. Tyskerne og tjekkerne, med sikringsmandskab, læge og pumper, blev sendt til byen med det samme, mens vi havde yderligere enheder i beredskab.

Så er der nyt vedrørende biler til erstatning for vores meget slidte biler. Lige som hos de andre nationer ved PRT Feyzabad har vores biler også haft problemer med at klare de udfordrende afghanske "veje". 6 nye robuste biler er på vej ned til os, og vi glæder os til, at de ankommer først i uge 34.

Skafning i nye lokaler

BASE DAY, tyske feltrationer, køkkenet lukket for den ugentlige rengøring. Og vi har også fået tømt det midlertidige spisetelt og flyttet alt møblement ind i den nye spisesal. Så fra i morgen tidlig er der skafning i nye lokaler. Spisesalen kan rumme cirka 120 på en gang, så der skal laves hold, hvis vi skal kunne bespise 3-400 mennesker. I dag har det også været store postdag. Der kom tre store jernkasser med breve og pakker. Så alt arbejde blev indstillet, for nu skulle der læses og pakkes ud. Det var lige som juleaften.

Reception i forbindelse med et bryllup

I dag, søndag den 21. august, har MOT TEAM afholdt olympiske lege. Det var en lille konkurrence med hollænderne. De har løbet, skiftet dæk, roet, spillet volleyball, basketball, løbet stafetløb og sækkevæddeløb, samt dystet i våbenkendskab af de andres våben. De havde en rigtig god dag, kommet godt ind på hinanden og fået nye venner. Og en vinder, ja det bliver der jo, men i den sidste ende er alle vindere.

CIMIC havde en rigtig god dag forleden. Jan, en af vores CIMIC officerer, har været så heldig at blive inviteret med til en reception i forbindelse med et bryllup. Det er første gang, at en dansk soldat fra Provincial Reconstruction Team (PRT) Feyzabad har været med til et afghansk bryllup.

Det lykkedes, fordi den tolk, som CIMIC arbejder sammen med, selv skulle deltage. Jan var med hos gommen, hvor man sad og snakkede om alt. Stine var inde hos den kommende brud i nabohuset. Hun fortalte, at de også sad og snakkede og fik noget at spise. Da brud og brudgom ikke må være i samme hus, havde gommen lånt naboens hus, så han gik frem og tilbage mellem husene. Ude på gaden stod der flere venner, bekendte og familiemedlemmer og ventede på at komme ind og sige til lykke til gommen. Man kan godt sige, at både vi soldater

SILDE med ANTONOV-flyet

Frokost i 2000
meters højde

Forhandling med
de lokale

Sigøjnerlejr

Næsten nede ad bjerget

og de lokale fik noget ud af det. Vi har lært hinanden at kende på en anden måde. Bryllupsfesten er først i aften, men varer til gengæld 3 til 5 dage, så det bliver et dyrt bryllup. De lokale har i øvrigt den samme tradition, som vi har, når det gælder ringe - så noget til fælles har vi da.

1½ kilometer lang rende

Som eksempel på et CIMIC projekt, der på sigt forbedrer de lokales levevilkår, er vandprojektet i landsbyen Buci. For cirka 3 uger siden var CIMIC ude at starte projektet op - vand til en landsby fra en kilde. Som en del af projektet skulle landsbyens beboere hjælpe til med at grave en 1½ kilometer lang rende, hvor vandrøret skal lægges. Renden var næsten færdig og snart vil røret kunne lægges i, så landsbyen kan få rent vand fra en bjergkilde. Alle der har kunnet holde på en skovl, har været ude at hjælpe - både børn, unge og ældre.

Der bor cirka 400 mennesker i byen, og omkring 300 har hjulpet til. Man kunne se, at de gerne vil gøre deres til at få rent drikkevand fra kilden. Det er det, der gør det dejligt at være hernede - når man kan se, at vi gør en forskel til noget bedre.

Det går bedre

Den svenske Hercules har været forbi to gange i dag, og de havde 4 af de nye biler med. De to sidste kommer senere. Bilerne er allerede fordelt til vores MOT TEAMS, og man er i gang med at pakke, få sat ISAF- og Dannebrogsmærker på. To af dem skal være klar til i morgen, hvor de skal ud på en 5 dages patrulje. De nye biler har klimaanlæg - det bliver dejligt ikke at skulle køre med vinduerne åbne for at kunne få vejret.

Brev 3

Jeg har været med vores mekaniker og to tyskerne ude på en patrulje/mechaniker tur. MOT 1 havde en tysk UNIMOG lastet med telte og sager til en by, så de kunne komme til at undervise der. Men cirka 10 km og 3 timer fra målet måtte de stoppe, fordi deres UNIMOG gik i stykker. De bolte, der bærer fordelergearkassen var knækket. Men det var også en pansret lastvogn og at køre med pansrede køretøjer hernede, i det terræn vi kører i, kan som før omtalt, ikke lade sig gøre. Imens vi var derude, gik jeg lige med en af MOT 1 mændene med op på et lille bjerg, for at se udsigten. Da vi nåede op, tabte jeg helt pusten over den gode udsigt og den tynde luft i 3 km højde. En utroligt flot udsigt og en skøn oplevelse. Der er så mange nuancer i landskabet, når man står og kikker ud over det bjergrige land, med de mange bønder i gang med at bringe hø ned af bjergene på æselryg.

Flyvende raketter

I går aftes ud på aftenen lød der et ordentligt brag. Min køje rystede lidt, jeg troede, at det var ham i overkøjen, der sov lidt uroligt, men han sagde, at det ikke var ham. Vi samledes ude på gangen og fik at vide, at der havde været et raketnedslag i lejren. Efter cirka fi time kunne vi gå ind til os selv igen og afvente. Angrebet betød, at der blev sat ekstra vagter ud resten af natten. Alle tårne blev bemanded for en sikkerheds skyld. Her til morgen var der fælles samling i kantine. Jeg var ikke klar over, at vi var så mange i lejren. Den tyske oberst fortalte, at det var gået ud over et af teltene, men at der heldigvis ikke var nogen tilskadekomne. Det var en RPG 7 - det er et panserværnsvåben, der normalt bruges mod kampvogne - der havde ramt teltet. Han sagde, at vi ville forsætte vores arbejde, som vi plejede, men med ekstra vagter.

Det eneste danske, det gik ud over, var vores Dannebrog, der hænger ved paradeplassen. Det fik to huller. Det hænger lige ved siden af teltet, så nu har vi et krigsflag.

Gamle drenge i nye biler

I dag søndag den 28. august fik vi også de sidste to nye Toyota'er, Land Cruiser! Det var et russisk ANTONOV fly, russernes svar på HERCULES, der fløj dem ind. Så nu kommer der gang i kørslen hernede.

Chefen holdt sin time for lige at fortælle os alle, hvad der var sket, og om hvor-

dan den kommende nat og periode skulle forløbe. Han ville også høre, om alle havde ringet hjem. Før ville han ikke lade presseofficeren hjemme i DK fortælle, hvad der var sket hernede.

Vi skal til at spise i telt igen, da man inddrager kantinen til beboelse. Så ingen skal ligge i telte de næste cirka to måneder. Man flytter ind i mere beskyttede boliger.

Besøg fra Danmark

Chefen for Hærens Operative Kommando har været også været på besøg herude. Han blev pænt modtaget af en "skansevagt". Så tog han ud og kørte en meget lang tur. En af bilerne punkterede, så han var først tilbage i lejren, lige inden han holdt et møde for os. Han fortalte om den nye hær, hvordan det skred fremad, og at man allerede havde høstet udbytte af den nye værnepligt. Efter orienteringen var der spørgsmål, og vi sluttede af med at spise alle sammen om i spisetelte.

En rigtig tur i felten

Jeg har været på min første "rigtige" patrulje. En tur med MOT 2, hvor vi også havde en repræsentant fra DANILOG med. Han fik så set lidt af Afghanistan og fik en fornemmelse af, hvad bilerne bliver udsat for hernede. Vi kørte fra lejren lørdag den 3. september kl. 0830 op i bjergene mod distriktet Teshkan. Her skulle vi se på de steder, der skal bruges som valgsteder. I Teshkan distriktet var der hele 10 valgsteder, og man regner med, at der vil komme cirka 16.000 med deres kryds. Man havde fra starten opstillet omkring 10 personer, men man syntes, at det var for mange, så nu er der kun en. Der var yderligere en kandidat, men han var for gammel, og syg, så han trak sig til sidst.

Efter at have kørt i 4½ time, cirka 45 km i alt, var det frokost tid. Den holdt vi i cirka 2.000 meter højde med en rigtig flot udsigt ud over bjergene.

Vi nåede efter nogen tid frem til den første af de i alt 5 byer, vi skulle besøge på det 6. døgnet, vi skulle være ude. Byen hed Muzzafari, og vi blev flot modtaget af byens ældste. Han bød os på te i en lille lund lige ned til floden. Han fortalte, at de ville bruge skolen som valgsted, og han regnede med, at der vil komme mange. Så snakkede vi om, hvordan det gik i byen - vand, sygdom, skole. Han ville gerne have en eller to skoler mere, så de kunne dække såvel primary-, secondary-, som highschool niveau'erne. I øjeblikket måtte børnene gå cirka 2 km til skolen. Der var to drengehold og et pigehold. Man ville også gerne have bygget en brønd, da den kilde de har, ligger 2 km oppe på bjerget. Det vil nok blive dyrere, end vi har råd til - at bygge skolerne. En brønd kan formentlig heller ikke lade sig gøre, da jorden er for hård.

Vi fik også at vide, at der aldrig nogensinde har været en talibankriger i byen. Efter en times tid brød vi op og kørte videre mod den næste by.

Her fik vi lov til at overnatte hos en af de lokale i deres hus, så vi havde tag over hovedet. Vi tilberedte nogle amerikanske feltrationer (MRE) og fik lidt at spise. Herefter var det tid til at gøre klar til at sove. Køreturene tærer på ens kræfter, og man er naturligt træt om aftenen. Selv om vi overnattede hos de lokale, holdt vi også selv vagt. Jeg havde fået en nattevagt, så kørerne kunne få 6 timers søvn i træk for at være friske til næste dag. Inden vi lagde os til at sove, fik vi at vide, at vores gæst fra DANILOG skulle være tilbage i lejren næste dag til kl. 1400. mente, at det var lokale, som ville vise sig over for en af kandidaterne til valget.

International tjeneste som kok

Vi begynder at få en smule problemer med vores mad. Det tyske feltkøkken har ikke fået nye frostvarer og der er ikke udsigt til noget i den kommende uge. De siger, der kun er mad til onsdag i næste uge, så vi må håbe på, at vi får noget inden da. Efter aftale med min chef er jeg næsten stoppet med at være i køkkenet. Jeg var lidt træt af at møde i køkkenet og så kun have 3 timers arbejde. Jeg gik til chefen og fik snakket med ham om det. Chefen fik en snak med den tyske stabschef og fortalte om situationen. Det resulterede i at køkkenets chef, en løjtnant, tog fat i mig og spurgte hvad mit problem var. Jeg fortalte ham, at jeg syntes, der var for lidt at lave, og at der var rigeligt med kokke i køkkenet. Vi

Uddeling af aviser

Den fremskudte lejr

Hele holdet

Den ramte kasse

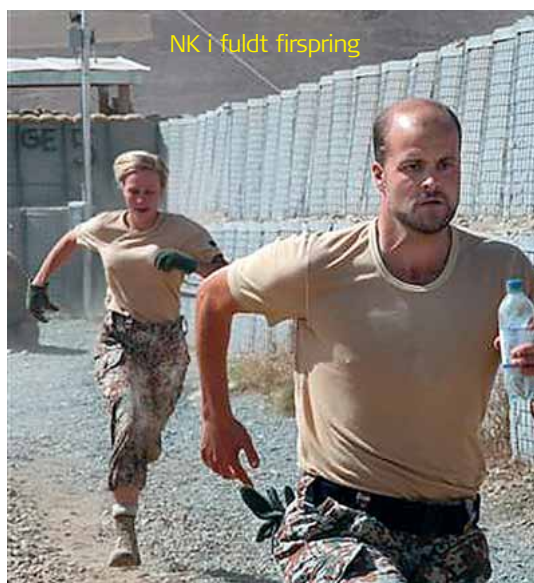
Gæsteteltet var heldigvis tomt

Forcering af lille strøm - m. sten

Ormen
SILDE

NK i fuldt firspring

BOTTLEWALK

blev enige om, at jeg stoppede med at arbejde i køkkenet og har så aftalt, at jeg hjælper til med grillarrangementet hver anden fredag på vores BASE DAY, samt er klar, hvis de skulle få brug for mere hjælp. I øjeblikket betyder det, at jeg går til håndte hos vores mekaniker, der har rigeligt at se til.

Lille lejr - mange mennesker - valg og fint besøg

Vi er nu over 450 mand i lejren på grund af de ekstra folk, der er kommet hertil i forbindelse med den øgede sikkerhed i hele distriktet - i forbindelse med valget. Vi har fået besøg af en cyklende journalist. Han stod lige pludselig en dag og bankede på porten. Han er her nede i forbindelse med valget, som han skal dække - dog primært i Kabul. Han er kommet cyklende fra Tadsjikistan og har lavet stop undervejs, har overnattet i det fri - noget af en tur, han er på.

Vi har også fået besøg af Commander ISAF, General Mauro Del Vecchio. Han er på rundrejse til alle enhederne i ISAF, og selvfølgelig skulle han også besøge os her i det nordlige Afghanistan. Vores tyske oberst har rost os, fordi vi ikke brokker os over, at der hele tiden bliver lavet om på tingene, og at vi bare tager det roligt efter raketangrebet på lejren, og valget.

Brev 4 - Fremskudt Forsyningsbase (FSB) og Valg i Afghanistan.

Så er valget vel overstået hernede i de forskellige provinser, og nu er det kun optællingen af stemmesedler der mangler. PRT/DANCON havde sat en lille lejr op cirka 9 timers kørsel - omkring 80 km fra lejren i Feyzabad. Vi var 7 personer fra DANELM som kørte op, hvor MOT 1 havde klargjort lejren til os og til de patruljer, der ville komme forbi de følgende dage, hvor vi skulle være ude i forbindelse med valget.

MOT 2, som var cirka 15 km længere fremme end os, havde lige været udsat for en vejsidebombe. Den var heldigvis sprunget imellem de 2 biler. Man havde hørt braget i bil 1, men kunne kun se støv bagude, imens bil nr. 2, lige efter forskrifterne bakkede, så man kom væk fra farestedet. Der var heldigvis ingen tilskadekomne eller ødelagte biler.

Overnatning i det fri og endelig fremme.

Efter 3 timers venten kunne vi endelig komme videre på vores tur op i bjergene. Omkring klokken 1745, da det var ved at blive mørkt, fandt vi et sted hvor vi kunne slå lejr. Vi fik sat bilerne op i en firkant, gjort klar til natten og, det vigtigste, fik lavet en interimistisk grill af en skraldespand. Næste morgen stod vi op da det begyndte at blive lyst kl. 0530. Spiste lidt morgenmad i den friske morgenluft, temperaturen var nede omkring de 7 graders varme, og så af sted igen mod nord. Vi var fremme ved FSB omkring frokosttid. Lejren lå i cirka 2800 meters højde, på et lille grønt område omkranset af bjerge.

Mekanikeren lægger hårdt ud.

Vi var kun lige nået op til FSB, da vores mekaniker måtte i gang med arbejdet. MOT 1 var væltet med en af deres biler, men heldigvis var det sket i meget langsomt tempo i en lille landsby. Det var lykkedes dem, at få den på højkant igen og trukket op til FSB, men den kunne ikke køre mere. Efter nogen forhandling med en lokal lastvognschauffør, der havde kørt vores materiel op til FSB, blev det aftalt, at han godt kunne tage den med på ladet. Næste udfordring var at finde et egnet sted, hvor vi kunne få den op på ladet. Stedet fandt vi i den nærliggende lille landsby Deca, hvor der var en interimistisk rampe vi kunne benytte. Rampen var en udgravning i en skrænt hvor lastvognen kunne bakke til. Der gik ikke lang tid før alle i landsbyen var samlet omkring lastvognen, og alle var ivrige efter at hjælpe os.

Valget.

Selve valget gik fint. Der havde kun været nogle få episoder, lidt håndgemæng og nogle trusler, men der var et godt og stort fremmøde - især af kvinderne. Vi kender ikke den samlede, nøjagtige stemmeprocent for vores provins, men i nogle af distrikterne har der været op imod 75 % deltagelse. Taget i betragtning, at der ikke er en demokratisk baggrund i landet, så er det en høj stemmeprocent. Kvinderne har denne gang også haft mulighed for at stemme, men her er der

måske kun 40 %, der har deltaget. Alligevel må man sige, at det er en flot fremgang for landet.

Livets gang i Afghanistan.

Oppe i Ragistan distriktet fik man en god føling med, hvor langt bagefter de er i forhold til os vesteuropæere. Ifølge afghanernes egen tidsregning befinder de sig i år 1387. Al transport forgår med æsler og okser. Man brugte en kane trukket af 2 okser og med meder af træ, til at fragte det hø, man havde høstet. Man startede dagen, når det blev lyst og høstede eller arbejdede med andet, indtil mørket kom. Kornet blev høstet med segl, og halmbundterne bundet sammen med strå. Når vi sad og havde vagt i dagtimerne, kunne man nyde stilheden i bjergene. Det var en fornøjelse at man kunne høre børnene synge, når de gik til og fra skole og når de drev dyrene rundt. Det oplever man i Danmark kun hvis de har en walk-man eller mp3 at høre musik på. Kiggede man på bjergene, så kom der hele tiden nye farvenuancer og det blev aldrig kedeligt bare at sidde og kigge på dem gennem kikkerten. Nogle af børnene kom ud til os, satte sig på hug foran os og kunne sidde sådan i flere timer og bare kigge på os.

Der skete hele tiden noget, enten var det en fårehyrde der kom forbi, en mand, der transporterede sit hø fra en landsby til en anden for at sælge det, børn, kvinder på vej ind og handle.

Paris – Dakar i Afghanistan.

Turen op og hjem igen var en oplevelse man slet ikke kan forstille sig. Jeg var blevet kørt på den ene Mercedes GD, og som passager havde jeg vores sygehjælper. Da vi var på vej hjem og kørte ned af en stejl og mudret bjergvej. På et tidspunkt skrider bilen ud på grund af muddret, og man kan med det samme mærke, at man ikke kan gøre ret meget. Vi var meget tæt på kanten allerede, inden vi begyndte at skride, men heldigvis igen, blev bilen på bjergvejen. Jeg kunne lægge 10 år til min alder. Hvis det fortsætter sådan, kan jeg snart blive pensioneret.

Så sker der endelig noget dejligt her i PRT Feyzabad, Afghanistan. Vi har fået besøg af to overkonstabler, der er så flinke at sætte en TV-container op og få det til at virke, så vi er fri for det kedelige tyske Tv, vi har i lejren.

Camp Odin Games 2005 - I lige linie fra det antikke Grækenland

Disciplinerne var tifold: Vægtløb, hvor deltagerne skulle bære to fyldte 25-liters vanddunke så langt som muligt. Statisk hold hvor man skulle holde en temmelig stor hammer ud i strakte arme på tid. Mavebøjninger. 1000 meter roning på romaskine. Holdstafetløb. Bottelwalk som er for kompliceret til at forklare – se billede. Pilekast imod balloner. Den navnkundige militære disciplin "skift af reservehjul". Håndgranatkast og endeligt Tip 13 Rigtige. Så der var både lidt for fysikken, koordinationen, konditionen og hjernen. Holdinddelingen var de fire MOT-hold, DANELM og ST/CIMIC. Den første disciplin var som nævnt vægtløb, og stemningen var fra starten høj. Især fordi Chefen selv var en af de første deltagere. Umiddelbart kræver cheffunktionen ikke den store muskelstyrke, men her overraskede Chefen positivt. Endnu en overraskelse var kokken, der kom ind på en 2. plads i Statisk hold, jeg selv fik en tid på 3,09. Den længste tid var 3,42. En anden spændende disciplin var holdstafetten, hvor der fra starten var store forventninger til MOT 2. Især næstkommanderende, Marlene, er kendt som en forrygende sprinter - i hvert fald når der serveres kaffe. Hun havde i dagens anledning anlagt sig nogle aerodynamisk opsmøgede bukseben. Strækningen, der skulle løbes, satte store krav til deltagernes vejtrækning, da underlaget var det for lejren så typiske fine støv. Man skulle simpelthen holde sig i front for at indgå at få støvtapetseret lungerne – en god form for motivation. Vinderne blev overraskende ikke MOT 2, men MOT 1. Det er jo altid spændende, når outsiders overrasker.

Den disciplin, jeg omtalte ovenfor - "bottle walk" - hvor det gælder med en træcylinder i hver hånd at placere den ene så langt ude som muligt medens benene bliver uden for den givne træplade - derpå skulle man så mave sig ind igen, alt imens man støttede sig på den anden træcylinder. Et fascinerende syn, da DANELMs Jørn for første gang i flere år strakte sit legeme ud i fuld længde - smi-

SILDEs andenplads

CIMIC forhandler med de lokale

Besøg af en komiker

Reparation af Toyota
- en af de mange

Aflæsning af rør

Udsigt over Feyzabad

Mer CIMIC forhandling

Terrasseudvidelse

dig som en bornholmsk kat, der lige har fået en røget sild.

Alt i alt var legene en velarrangeret succes. Tak til KVO for et rigtigt godt arrangement.

Oktober fest. Feltunderholdning.

Fredag d. 30. september starter tyskerne deres oktoberfest. Det er jo noget tyskerne gør, men vi manglede damerne, som serverede dejlige kolde øl.

Lørdag den 1. oktober havde vi vores egen feltunderholdning. En komiker, Jens Bådsgård skulle lave et One Man Show om aftenen. Kokken Bo Frederiksen fra Hurtig Karl & Co. var også en del af arrangementet. Han lavede mad til os inden showet - en skøn afveksling fra det tyske feltkøkken. Da alle havde nydt dette overdådige måltid, afsluttede Jens Bådsgård en dejlig aften af med sit One Man Show.

Brev 5 - Månedens medarbejder som mekanikerlærling.

Tyskerne har en fast tradition, at hver måned bliver en som har lavet noget ekstraordinært, kåret som månedsmedarbejder. Og i denne måned, oktober, er jeg blevet tildelt den flotte ære. Så har danskerne igen vist, at HVEM KAN - DANSKERNE KAN. Vi har erobret den to måneder i træk. Jeg har lært meget om biler på 1f1 måned.

Ramadan (Se artiklen om Ramadan i forrige nr. - Red.)

Vi er i gang med Ramadanen. Det er en måned, hvor man faster i forbindelse med den 9 måned i det Islamiske år. Den startede den 04. oktober, og slutter den 03. november. Og i de sidste 3 dage er der ingen, der arbejder - så det er med at have fået ordnet det, man skal, inden da.

Jordskælv

Vi fik lov at mærke det jordskælv, som havde centrum i Pakistan, med centrum i lidt nord for hovedstaden Islamabad. Lørdag den 8. oktober omkring kl. 0820 (Afghanistan tid) kunne vi mærke, hvordan jorden rystede under os i cirka 20 til 25 sek. Rystelserne var så kraftige, at alt inde på kontoerne rystede og raslede, så længe skælvet stod på. Skælvet blev målt til 7,6 på Richter-skalaen, og vi har kunnet forstå på pressen, at der har været mange ofre. Her i Feyzabad området har vi ikke konstateret nogen skader efter jordskælv, selvom vi kun er få hundrede kilometer fra de værst ramte områder.

Våbenindlevering.

Lørdag den 8. oktober var også startskuddet til en ny kampagne for indsamling af illegale våben i Afghanistan. Kampagnen kaldes DIAS (Disbandment of Illegal Armed Groups). Den styres af de afghanske myndigheder under et program kaldet ANBP (Afghan New Beginnings Program). PRT her i Feyzabad støtter denne operation/kampagne i forsøg på at indsamle våben, der forsat gemmes overalt i landet.

Det var kun vores danske stabsofficerer, som deltog i planlægningen af dagen, idet de danske MOT-hold ikke skulle være en del af operationen/kampagnen. Sidst på eftermiddagen efter optællingen havde dagens høst været på over 400 stykker våben af forskellige slags samt en mængde ammunition.

Normal lejr igen.

Så er Hollænderne taget af sted igen, vi er nede på 300 mennesker i lejren. Vi har haft 2f1 dag med regn, regn og atter regn. Det har regnet, som det gør på Færøerne - stille fin regn, hele tiden, med tåge, skyer, ja jeg troede, jeg var på Færøerne, da jeg stod op den første morgen, det var uhyggeligt. Og da skyerne forsvandt, og solen kom igen, var bjergene omkring os belagt med sne.

CIMIC tur - Forsvarets Interne Revision.

CIMIC har haft besøg af Forsvarets Interne Revision (FIR), som var hernede for at se på de projekter CIMIC har kørende. CIMIC har cirka 450.000 kr. til at iværksætte projekter i det halve år, vi er hernede. Materialer og tjenesteydelserne indkøbes lokalt og betales kontant i USD. Der kan være tale om rimeligt store beløb,

når projekterne omfatter anlægsarbejder. Dermed er det også meget vigtigt, at leverandøren forstår, at vores forventninger til levering og kvalitet bliver overholdt. Det er kutyme, at halvdelen af beløbet bliver betalt ved kontrakt underskrivelse, og resten når arbejdet er færdigt og tilfredsstillende!

I landsbyen Buci så vi på et drikkevandsprojekt. Landsbybeboerne havde ikke haft adgang til rent vand, da den bæk, der løber gennem byen, er mudret og forurenet. I en nærliggende bjergkløft fandtes en kilde, hvor landsbybeboerne hentede deres drikkevand, men vejen dertil var så stejl og uvejsom, at end ikke æsler kunne forcere den. Fra denne kilde har man nu, som tidligere omtalt (se side 22), nedgravet 1.500 m. rørledning til landsbyen. Der er blevet bygget to vandreservoarer i byen, hvorfra man kan tappe friskt, rent vand.

Vi blev mødt med en dejlig glæde og venlighed, som jeg aldrig har oplevet før.

- Derefter gik turen til Layawa, hvor vi besøgte en pigeskole, som har undervisning i 5 telte, der er opsat på en lille grøn mark. Det var sjovt at se, hvordan pigerne løb rundt om sig selv og ikke lige vidste, hvor de skulle gøre af sig selv, når der kom mænd på besøg. CIMIC har leveret undervisningsmateriale og inventar til teltene. Drengene har deres egen skole, bygget af sten og cement, nede i byen, væk fra pigerne.

- Sidste stop på turen gik til et børnehjem (Feyzabad Orphanage). Hjemmet har i øjeblikket 42 børn i alderen 6-18. Der er 30 drenge og 12 piger. Børnene går i skole om formiddagen og må arbejde for børnehjemmet for at få pengene til strække. CIMIC har leveret madrasser, tæpper, køkkenudstyr og fodbolde samt støtter med overskudsmad fra lejren hver fjortende dag.

Vinteren er kommet.

Nu er det efterhånden tydeligt, meget endda. Vi er begyndt at finde det varme tøj frem, vinteren er kommet til Badakhshan. MOT folkene kører ud i den grønne uniform, der er 80 cm til 1 meter sne. Oppe i det nordøstlige område, omkring i 2700-3000 meter, ligger sneen tæt, højt og så fint, at patruljerne ikke kan komme videre. Så nu kan de ikke komme op til de distrikter. Vi er begyndt at få en del nedbør, og bjergtoppene bliver dækket af sne. Temperaturen ligger nu mellem 15 og 20 grader om dagen. Om natten er den nede ved frysepunktet. Vi fået bygget vores terrasse om. Den er blevet lukket til med vinduer, isolering rundt, dør og en muret grill til vores dejlige grillaftener.

Village Profile.

Den 23. november fik jeg lige en tur sammen med CIMC. Vi skulle ud til en landsby to timers kørsel nord for Feyzabad. I landsbyen havde der ikke før været besøg af danskere eller af andre nationer i ISAF. Landsbyen ligger i provinsen Yaftal Payan og hedder Tokashal.

I landsbyen lever der cirka 800 mennesker. Der er en skole til både drenge og piger.. Skolen i landsbyen mangler næsten alt. Det vil så blive en

opgave/projekt for hold 3 i overlevering, så har de noget at komme i gang med, når de kommer. Turen derud gik ad kringlede små bjergveje. Vi kunne ikke finde vejen ned til landsbyen, selvom vi holdt på en bjergvej og kunne se landsbyen. Så vi gik ned og spurgte os for hos de lokale. De fortalte, hvordan vi skulle køre ned til landsbyen. Vejen var kun lige bred nok til, at en bil kunne køre der. Det var en vej, som man gik på til fods eller med æsler. Men med lidt snilde kom vi derved uden uheld.

Imens CIMIC var inde og tale med landsbyen ældste, stod jeg og holdt øje med bilerne sammen med den anden sikringsvagt. Vi fik

besøg af en af de gamle fra landsbyen. Han havde tænkt på os nede ved bilerne, hvorfor han kom ned med grøn te og bolcher til os. Inden da havde der stået flere børn og kigget på os, men de turde ikke komme ned til os. Men da den gamle kom med te til os, kunne de se, at vi ikke var "så farlige". Så de kom hen til os, og vi gav dem lidt slik.

Turen tilbage gik ikke helt uden problemer, idet den ene af bilerne efter 5 minutter kørsel havde en punktering på det ene forhjul.

Som tiden dog løber af sted hernede. I dag er der kun 54 dage tilbage, før alle fra PRT/DANCON/ISAF hold 2 er hjemme igen i Danmark.

I må have en rigtig glædelig jul, samt et godt nytår.

Chefen for Søværnets Operative Kommando, kontreadmiral Nils Wang med prisvinderen Marineoverkonstabel Jan Kragl og dennes hustru

Tordenskiold-Prisen til heltemodig helikopter- redder

Af Chris Dam
Foto: Søværnet

Marineoverkonstabel Jan Kragl modtog 28. oktober 2005 Tordenskiold-Prisen i Holmens Kirke.

Det var Chefen for Søværnets Operative Kommando, kontreadmiral Nils Wang, der begrundede indstillingen. Selskabet Danske Tordenskiold-Venners formand orlogskaptajn Haraldur R. Joensen overrakte selve prisen, diplommet og en statuette af Tordenskiold. Højtideligheden blev forestået af Holmens Provst og orlogsprovst Ejgil Bank Olesen. Endvidere medvirkede "Graabrødre Kammerkor" samt medlemmer af Søværnets Tamburkorps og militærpoliti.

Det er kun 10. gang i Danske Tordenskiold-Venners 40-årige historie, at denne hæderfulde pris tildeles en søhelt. Søværnets helikopter-tjeneste udførte for første gang nogensinde en natlig

redningsaktion med en Lynx-helikopter.

I en mørk og stormfuld vinternat var redderen selv gentagne gange i overhængende livsfare ved at blive trukket under vand i bestræbelserne på at redde de nødstedte fra forliset af M/S JOKULFELL nordøst for Færøerne den 7. februar 2005. Sammen med den øvrige besætning på helikopteren lykkedes det således at redde fem besætningsmedlemmer.

Tordenskiolds 315-års fødselsdag og Selskabets 40-års jubilæum blev fejret

Efter højtideligheden i Holmens Kirke var der reception for Selskabets medlemmer, indbudte gæster og årets søhelt på Søværnets Officersskole på Holmen. Under receptionen fortalte prismodtageren suppleret af helikopterbesætningen om redningsaktionen og blev hilst med stående applaus. Selskabets formand talte om

Selskabets stiftelse og historie - suppleret af æresmedlem fru Inge Friisager. - Den direkte årsag til stiftelsen af Selskabet for 40 år siden var, at indflydelsesrige norske kredse krævede Peder Wessel - Tordenskiold - hjem til fødebyen Trondheim.

Godt dansk-norsk samarbejde

Til sidst talte direktør Rolf Scheen, Forsvarsmuseet, Oslo, som afsluttende bemærkede: "Samarbejdet og fejringen af vores dansk-norske søhelt Tordenskiold er i dag rigtig godt. Det vil jeg gerne sige tak for til Selskabet og Holmens Provst og orlogsprovst Ejgil Bank Olesen, som har det daglige opsyn med Tordenskiold".

Yderligere information om Selskabet Danske Tordenskiold-Venner fås hos: Chris Dam
Telf.: 4527 3030/2020 6082
Mail: cd@dk.hempel.com

Et hold praktikanter modtages og bydes velkommen på jernbanestationen i Frederiks havn

Tekst og foto: Jesper Bagge Pedersen, Kontakt- og Velfærdselementet, FLS FRH

Da jeg i sommeren 2002 fik muligheden for at afløse Lars Schorling som leder af erhvervspraktik, havde jeg ikke selv regnet med at skulle opnå at få så mange praktikanter, som overskriften siger. Oprindeligt var det nemlig kun planlagt, at jeg skulle bestride tjenesten til udgangen af 2004.

Målet er nu nået

Men målet – de 1000 – er nået her i august 2005, så nu, hvor vi nærmer os slutningen af 2005, kan der vel være god grund til at holde status. Optegnelserne siger, at siden min første selvstændige uge har over et tusinde unge mennesker passeret som praktikanter med ophold af en uges varighed på flådestationen. Skoleeleverne (praktikanterne) kommer fra alle egne af landet, fra Sjælland og øerne og sågar fra Færøerne har vi haft praktikanter. Men de fleste har

dog været jyder.

Igennem den tid der er gået, har vi beskæftiget os med mange forskellige ting, udover de mere faste programpunkter, som går igen fra uge til uge.

Et typisk ugeforløb - Mandag.

Ugen starter med, at praktikanterne ankommer til Frederikshavn

station, hvor de afhentes i lastbil og køres til Flådestationen. Efter indkvartering er der udlevering af kostpenge og så frokost.

Eftermiddagens program ligger også meget fast. Her får praktikanterne udleveret tøj og støvler, så de er klædt på til at klare ugens strabadser. Resten af mandagens program består som regel af "skik

Det officielle gruppeportræt af et af de nyere hold. I baggrunden skimtes ABSALON

og orden" - hvor jeg fortæller praktikanterne, hvad de må og ikke må. De får en rundvisning for at se hvor fritidsfaciliteterne befinder sig. Hvis der er tid tilbage, gennemgår vi sammen lidt militær optræden.

Resten af ugen

Resten af ugen kan variere efter årstiden. Aktiviteterne er meget forskellige, men en uge kunne godt bestå af følgende:

Tirsdag formiddag er der skydeundervisning og 3 km løbeprøve. Om eftermiddagen er vi igen beskæftiget på skydebanen. Tirsdag aften er normalt forbeholdt øvelse med marinehjemmeværnets bevogtnings- og nærforsvarshold. Her lader vi praktikanterne indgå i en patrulje, som udgår fra Cloostårnet via skydebanen til området ved Kattegats Marinedistrikt. Det er en tur på mellem 8 og 15 kilometer afhængig af vejr og praktikanternes fysiske formåen.

Aftenen afsluttes dog altid med natmulje (natmad i form af pølser og kakao) på Hedegården, når vi er kommet tilbage.

Onsdag starter med oprydning efter øvelsen, hvor jeg kører øvelsesområdet igennem med praktikanterne. Vi gør også holdt ved Niels Juels kanoner, hvor jeg fortæller lidt om kanonerne og Bangsbo Fort (- det er dog ikke alle, der synes, dette er interessant). Resten af formiddagen bruger vi på kørsel til forhindringsbanen ved Dronninglund, som praktikanterne så løber igennem. På vej hjem gør vi gerne holdt ved Brugsen i Agersted. Onsdag eftermiddag bruger vi som regel på skibsbesøg og/eller sejlads med gummibåd.

Torsdag formiddag er vi på Søværnets Havarikursus, hvor praktikanterne får lov til at prøve røgdykkerbanen - dog uden røg. De får også en tur i simulatoren med afprøvning af egne evner inden for afstivning, hvilket er et af ugens hit. Om eftermiddagen er der rengøring af Hedegården, lastbil samt rensning af våben. Vi slutter eftermiddagen med en tur i svømmehallen. Efter svømmeturen har praktikanterne lov til at gå en tur i byen, men de skal dog være tilbage og omklædte til foredrag torsdag aften kl. 19.00, hvor bevogtnings- og nærforsvarsholdet fortæller om Marinehjemmeværnet.

Øverst: En populær del af programmet er skyde banen

I midten: Der padles i åen efter lang tur med gummibåden på land

Nederst: I røg og damp på Havarikursus

Til højre: Øvelse i afstivning - alle burde have prøvet det!

Fredag er hjemrejsedag. Først skal alle have afleveret den udleverede mundering, efterfulgt af evaluering og foredrag, hvor jeg fortæller om uddannelses- og jobmuligheder. Lige inden jeg afleverer de lidt trætte praktikanter på banegården, er der udlevering af ugens billeder og diplomer.

Hvad der ellers kan ske

Ud over ovennævnte, typiske program har vi; deltaget i undervisningen på Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole (SRS), sejlet i gummibåd fra Sindal til Bindslev på Uggerby å, deltaget i diverse øvelser som sårede, demonstranter, terrorister, sejlads med SVANEN, THYRA og MSF 4,

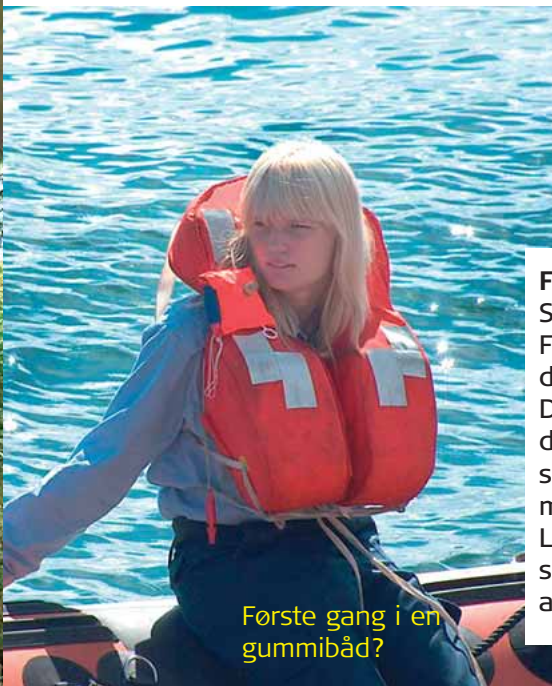
været på besøg på marinemuseet i Aalborg, Kattegats marinedistrikt og Aalbæk depot samt deltaget i øvelse med Flådestationens brandbil.

Med baggrund i praktikanternes tilbagemeldinger er jeg overbevist om, at vi gør et godt stykke arbejde med at oplyse praktikanterne om Søværnet som arbejdsplads. Derfor vil jeg gerne have lov til at rose alle de involverede gennem

årene, og sige tak for indsatsen. Det er rart med opbakning - for det er jo ikke kun mine praktikanter, men hele Søværnets!

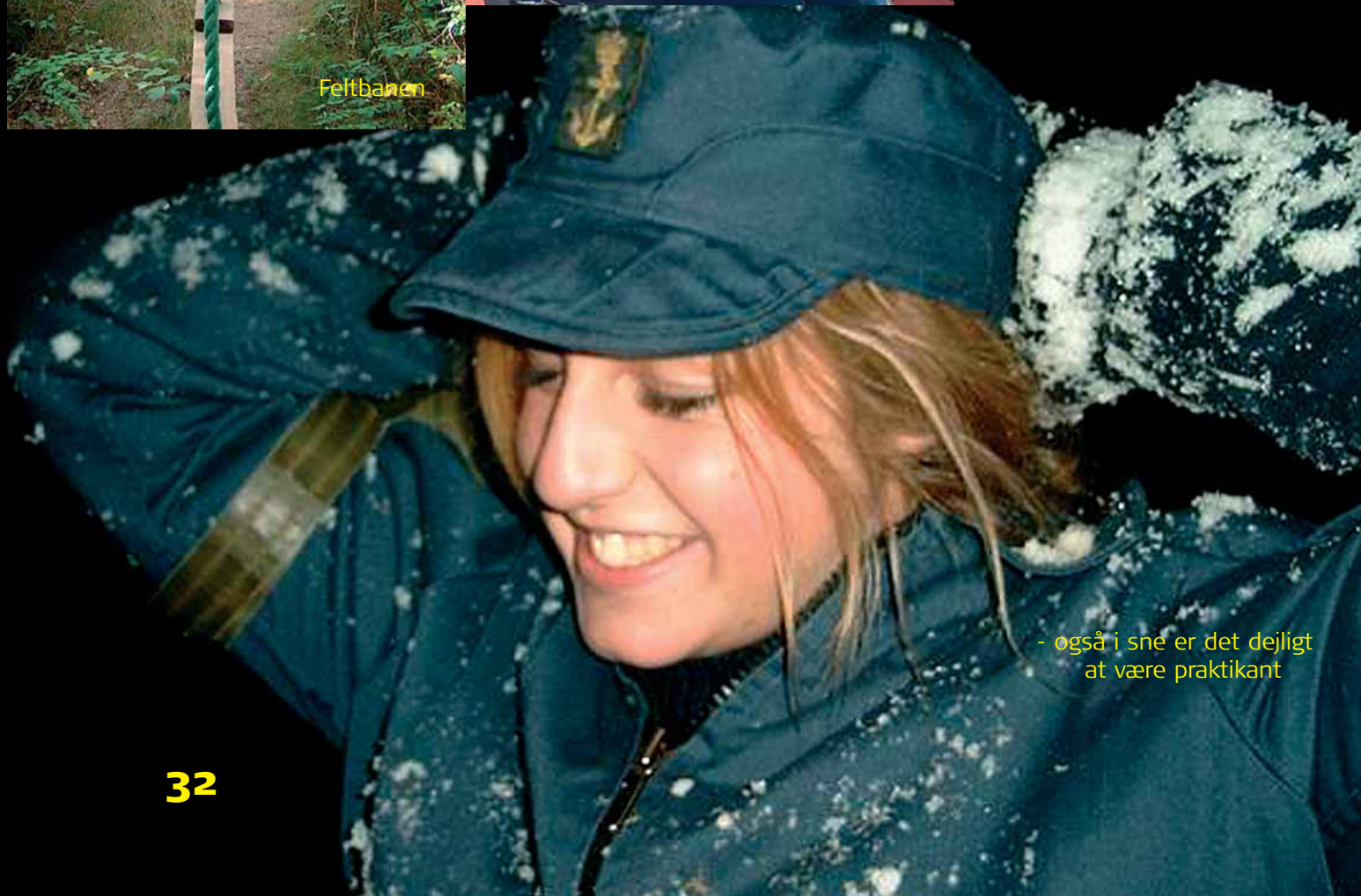
Feltbanen

Første gang i en gummibåd?

Faktaboks

Siden sommeren 2002 har Flådestationen modtaget 729 drenge og 389 piger. Der er kørt cirka 26.000 km på de vendsysselske veje og skudt cirka 16.770 løse skud med gevær M/75. Løbet/gået cirka 18.400 km og spist 2.571 pølser samt afholdt 73 natøvelser.

- også i sne er det dejligt at være praktikant

Eventyret tager form Galathea 3

Af Kaptajnløjtnant Klaus Randrup Rasmussen.

Foto: Jyllands-Posten

*Almindelig Instruction for Togtets Route Instrux hvorefter
Vi Christian den Ottende, af Guds Naade Konge til Danmark, de
Venders og Gothers, Hertug til Slesvig Holsteen, Stormarn, Ditmarsken,
Lauenborg og Oldenburg, ville allernaadigst, at Du Os Elskelige Steen
Andersen Bille, Vor Kammerherre, Captain i Vor Sö-Etat, samt Ridder af
Dannebrog, Dig allerunderdanigst har at rette og forholde som Chef for
Vor Orlogscorvet Galathea paa dens forestaaende Togt til Ostindien,
China, öerne i det stille Hav og Sydamerika.*

Med de ord indledte kong Christian VIII formålsbeskrivelsen til kaptajnen for den første Galathea-ekspedition, der foregik fra 1845 til 1847.

Ekspeditionen sejlede jorden rundt, hvor den blandt andet overdrog kolonien Trankebar til Britisk Østindisk Kompagni og lavede undersøgelser af forholdene på Nicobarerne, der dengang

var under dansk flag. kspeditionen var, efter datidens forhold, helt uden sidestykke og stadfæstede Danmarks position som en af de førende søfartsnationer. Budgettet var på tre procent af statens indtægt. Den næste Galathea-ekspedition fandt sted fra 1950 til 1952. Denne gang var formålet dels at gennemføre dybhavsforskning, og dels at vise det danske flag til

efterkrigstidens verden. Med det sensationelle fund af liv, på 10.190 meters dybde, var Galathea 2 ekspeditionen skrevet ind i historien. Til forskel fra den første ekspedition blev turens og forsknings forløb fulgt af landets aviser, hvilket gjorde ekspeditionen til folke-eje. Det kunne ses, da Galathea vendte hjem – 20.000 mennesker tog imod på Langelinie.

VÆDDEREN
Bliver rammen
om GALATEA 3, der
løber over 8 måneder,
fra august næste år

I august 2006

starter eventyret på ny.

Inspektionsskibet VÆDDEREN bliver platform for Galathea 3 - ekspeditionen, der tager såvel besætning, forskere og - igennem diverse medier - danskerne med rundt i verden.

Ekspeditionen drager fra Grønland i nord til Antarktis i syd og omsejler globen, imens diverse forskningsprojekter bliver gennemført. Forskning og forskningsformidling er i højsædet, når VÆDDEREN afsejler. Der er udvalgt ca. 60 projekter blandt mere end 100 ansøgninger. De får plads i kortere eller længere tid, på det lettere ombyggede skib.

Ud over forskere, bliver der også plads til medierne. De skal dels dække ekspeditionens mange facetter, dels livet ombord og dels forskningens forløb. Det sidste har særlig fokus, og bliver formidlet ved hjælp af særlige "piloter". Både

Anders og Peter Lund Madsen kommer med i perioder og skal på deres særlige facon formidle forskningen, så alle kan forstå det. Der bliver rig mulighed for at følge ekspeditionen hjemme fra de danske stuer, både igennem aviser og på internettet. Søværnet leverer skib og besætning, og derudover er Søværnets Operative Kommando indgået i et partnerskab med Morgenavisen Jyllands-Posten. Et partnerskab, der også omfatter zoologiske haver, Kattegatcentret og Randers Regnskov. Omdrejningspunktet i

partnerskabet er Jyllands-Postens Galatheaportal:

www.galathea.nu

Den allerede meget besøgte hjemmeside følger ekspeditionens udvikling, både til lands og til vands. Den leverer undervisningsmateriale til skoler og har en konkurrence, hvor førstepræmien er et ophold på VÆDDEREN. Fascinationen af det ukendte, udlængslen og opdagelseslysten er drivkraften bag enhver opdagelsesekspedition. Galathea 3 er den første ekspedition siden 1966, af lignende størrelse og format, og vi er alle inviteret med.

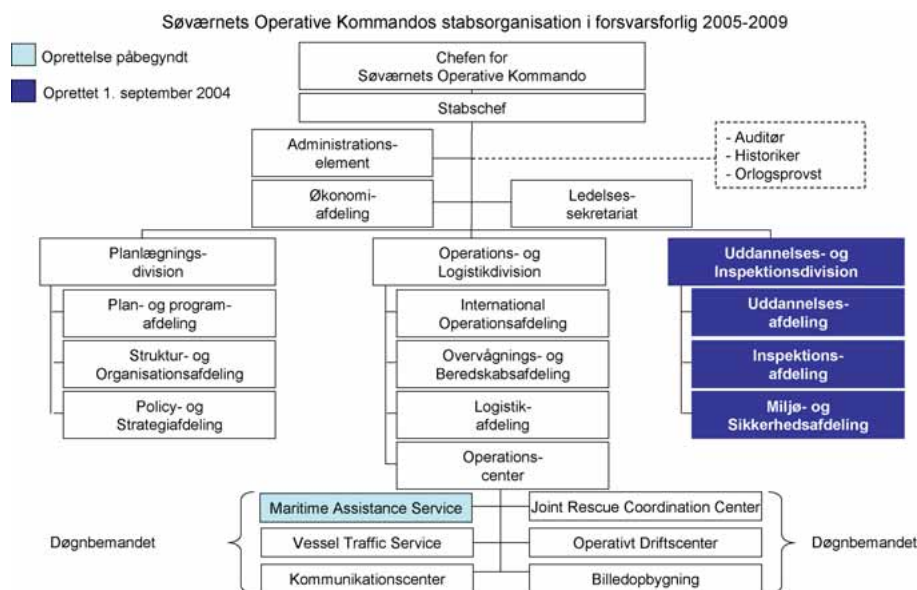
Øverst th.: Dæk og gange bliver fyldt med liv, når besætning, forskere og mediefolk afsejler.

Ovenfor: Kommandørkaptajn Carsten Schmidt bliver VÆDDERENS kaptajn under første halvdel af ekspeditionen

Til højre: Den på billedet meget tænksomme Peter Lund Madsen bliver sammen med sin broder Anders, "formidlingspiloter" om bord

Søværnets Transformation

Tekst og Diagrammer: SOK

Flyvevåbnets Redningscentral (RCC) til Søværnets Operative Kommando. Med sammenlægningen af Flyvevåbnets Redningscentral og den maritime redningscentral forventes en øget effektivitet, når der skal red- des menneskeliv.

Dertil kommer, at der er etableret en ny statslig maritim service for civil skibsfart, i daglig tale benævnt MAS, der står for Maritime Assistance Service. Den nye maritime tjeneste skal tage sig af støtte til den civile skibstrafik, der befinder sig i dansk område eller er på vej hertil.

Skolestrukturen vil også i fremtiden blive justeret. Søværnets Grundskole vil i forligsperioden blive flyttet til Frederikshavn og integreres med Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole. Heraf vil den nye Søværnets Sergent- og Grundskole se dagens lys i begyndel- sen af 2008 samtidig med, at Auderødleiren nedlægges. Yderligere vil dele af specialkurserne på Holmen flytte fra København til enten Frederikshavn eller Sjællands Odde.

Alle disse ændringer betyder; at Søværnet i fremtiden vil have samme antal ansatte, at Søværnet har færre skibe men samlet mere tonnage, at strukturen er slanket, at vi i fremtiden vil have 60 % af vore medarbejdere til søs og 40 % i land, mod i dag 40 % til søs og 60 % i land.

Alt i alt er der tale om en væsentlig forskydning fra land til sø og Søværnet vil i endnu højere grad være klar til at møde fremtidens opgaver.

Læs mere om Søværnet og fremtiden på Søværnets Operative Kommando hjemmeside, <http://forsvaret.dk/sok>.

Søværnets opgaver og organisation ændrer sig under det igangværende forsvarsforlig. Ændringerne betyder måske ikke meget i relation til den geografiske placering af landetablis- sementer, men har i mange tilfælde stor betydning for den enkelte med- arbejde.

Fremtidens søværn skal løse to ligeværdige opgaver:

De internationale opgaver og myndighedsopgaverne indenfor dansk søterritorium.

Derfor bliver Søværnet fremtidige kapaciteter bygget op omkring disse opgaver, hvor evnen til at deployere skibe til verdens brændpunkter og evnen til at løse myndighedsopgaver kommer i fokus.

Søværnet bliver samlet under Søværnets Operative Kommando og vil bygge på tre søjler:

- Den Operative Struktur.
- Den Operative Støttestruktur.
- Skole- og uddannelsesstrukturen.

Det betyder blandt andet, at Søvær- nets Materielkommando nedlægges primo 2006, når Forsvarets Materiel Tjeneste (FMT) oprettes.

Søværnet har stadig logistiske opga- ver. Derfor etableres to operative logistiske støttecentre (OPLOG) på Flådestationerne i Korsør og Frederikshavn til at servicere skibe- ne. OPLOG'erne får tillige en mobil enhed, der kan støtte Søværnets

skibe, uanset om det skal være i Kattegat, Middelhavet eller andre steder.

Kun to Eskadrer tilbage

Der vil i den fremtidige struktur kun være to Eskadrer tilbage, og den samlede operative struktur vil omfat- te: Søværnets Taktiske Stab, 1. og 2. Eskadre, Søværnets Helikopter-tjene- ste og Søværnets Frømandskorps. Eskadrene og skibene vil stadig være baseret på henholdsvis Flåde- station Korsør og Flådestation Fre- derikshavn, Søværnets Taktiske Stab forbliver i Korsør, medens Frømands- korpsen får underlagt Søværnets Minørtjeneste. Begge disse specielle tjenester er nu baseret i Kongsøre En anden "operativ" styrke som Søværnets Operative Kommando har fået tildelt er de såkaldte ARK skibe. Det er civile handelsskibe, som er chartret til at sejle for Forsvaret. De anvendes primært til sejlads af Danmarks eller vore partnerses mili- tære materiel til og fra operations- områder. Senest har TOR ANGLIA (november 2005) sejlet nødmateriel til Pakistan.

En vigtig sammenlægning og en helt ny tjeneste

Kattegats og Bornholms Marinedi- strikter fortsætter med deres opga- veløsning som hidtil. Derimod vil der i Søværnets Operative Kommando i Århus ske en udvidelse af de opera- tive aktiviteter. Blandt andet flyttes

Maritim Kontakts Eksamenspris og Prisopgave

- som vedtaget af Kontaktudvalget og forlaget Maritim Kontakt 7. september 2005
Modtaget fra Maritim Kontakt

Formål. Kontaktudvalget for Dansk Maritim Historie og Samfundsforskning udskriver en eksamenspris og en prisopgave for at fremme forskningen i maritim historie i Danmark og for at gøre de yngre årgange interesseret i at blive medlemmer i interessekredsen for Maritim Kontakt.

Fagområdet dækker over maritimhistorisk forskning i bred forstand, inklusive samfundsforskning og marinarkæologi.

Deltagerkreds. Forfatterne skal være bosat i Danmark. Forfattere med bopæl udenfor Danmark er også velkomne, hvis deres afhandling omhandler et tema fra Det danske Riges historie.

Maritim Kontakts Eksamenspris uddeles til maritimhistoriske afhandlinger, der er en del af studieforløbet på en videregående uddannelse. Vinderafhandlingen tilbydes publiceret af forlaget Maritim Kontakt. Kontaktudvalget tilstræber uddeling af en præmie fra en ekstern sponsor. Præmien kan bestå i publikationsstøtte.

Maritim Kontakts Prisopgave sigter mod maritimhistoriske studier, der *ikke* er skrevet som eksamensafhandlinger. Der er frit temavalg medmindre Kontaktudvalget udskriver en specifik opgave. Opgavens formelle stil skal følge de retningslinier, der gælder for artikler i Maritim Kontakt (kontakt redaktøren). Vinderafhandlingen publiceres af forlaget Maritim Kontakt. Kontaktudvalget tilstræber uddeling af en præmie fra en ekstern sponsor. Præmien kan bestå i publikationsstøtte.

Tilmelding og indstilling. Forfattere til relevante afhandlinger kan selv tilmelde sig til konkurrencen. Det er også tilladt at indstille en forfatter til konkurrencen. Tilmelding henholdsvis indstilling sker ved indsendelse

af et relevant manuskript til Maritim Kontakts redaktør.

Afhandlingernes størrelse. De indsendte manuskripter kan være artikler så vel som monografier.

Annoncering, afleveringsdato, bedømmelse og prisuddeling. Eksamensprisen og prisopgaven annonceres via Maritim Kontakts hjemmeside, postforsendelser og kontaktpersoner på relevante uddannelsessteder umiddelbart efter en Maritimhistorisk Konference. Afleveringsdato er den 1. januar i det år, Maritimhistorisk Konference finder sted. Konferencen afholdes kun i år med lige årstal. Kontaktudvalget udpeger et bedømmelsesudvalg med ekstern deltagelse. Dommerne må ikke være deltagere i konkurrencen. Bedømmelsesudvalget kan i givet fald vurdere, at der ikke foreligger prisværdige afhandlinger. Vinderne inviteres til foredrag på Maritimhistorisk Konference, hvor prisuddelingen finder sted. Foredraget er en betingelse for uddelingen af prisen.

Publikationsforbehold. Kontaktudvalget forbeholder sig retten til at publicere vinderafhandlingerne i forlaget Maritim Kontakt.

Arbejdsdeling mellem Kontaktudvalget og forlaget Maritim Kontakt. Kontaktudvalget gennemfører konkurrencen. Forlaget står for publikationen. Eventuelle præmier uddeles kun af eksterne sponsorer.

Kontaktadresse: Redaktør Maritim Kontakt, Erik Gøbel, Kingosvej 16, 4600 Køge
Tlf. 56 65 90 50,
eg@ra.sa.dk, www.maritimkontakt.dk

Borgmester Louise Gade lægger en krans på Århus' vegne

Borgmester Louise Gade

Mindehøjtidelighed i Mindeparken (Århus)

Våbenstilstandsftalen efter 1. Verdenskrig blev indgået
11. november 1918. 11-11-2005 klokken 11

Tekst: SOKs presseafdeling

Foto: Redaktør Sven Voxtorp

Den traditionelle mindehøjtidelighed i forbindelse med våbenstilstandsftalen efter 1. Verdenskrig blev afholdt i Mindeparken foran Marselisborg Slot. Stabschef ved Søværnets Operative Kommando og kommandant i Århus by, kommandør Palle Cortes holdt den traditionelle tale til minde om de faldne danskere for de mange fremmødte, hvoraf de fleste nok var medlemmer af Soldaterforeningerne. Borgmester i Århus, Louise Gade, holdt en smuk tale om

at give det ultimative for sit land – med relationer til de ofre, der blev givet i 1. Verdenskrig, men også til de mange, der nu sætter livet på spil for bevarelse af freden i Afghanistan og Irak – og dermed freden i hele verden. Danmark fik ved afslutningen af 1. Verdenskrig store del af Sønderjylland tilbage - derfor er det med stor glæde, at soldaterforeninger fra Sønderjylland samt de lokale soldaterforeninger deltager med faner.

STCH lægger FSVs krans

Faneborgen ved indgangen til Monumentet i Mindeparken - ses nedenfor

Marineforeningen – "Søværnets Ambassadører"

Af Kurt Flatau, Landsnæstformand i Danmarks Marineforening

Foto: Marineforeningen

Marineforeningen blev stiftet i 1913 med det formål at samle alle, der havde gjort eller fortsat gjorde tjeneste under Orlogsflaget til en fælles indsats for at styrke nationens interesse for søværn og søfart. Gennem sine snart 93 års eksistens har Marineforeningen på forskellig vis levet op til disse idealer, men samtidig løbende ajourført sin organisation under hensyntagen til forandringerne i det samfund, som vi virker i. Enhver organisation, der ikke diskuterer fremtid og visioner, og ikke med mellemrum analyserer sin egen struktur og målsætninger, er en organisation under afvikling.

Marineforeningen ledes af en ansvarlig landsbestyrelse, der består af en landsformand, en landsnæstformand, en landskasserer og en landssekretær – alle valgt af foreningens højeste myndighed – det årlige Sendemandsmøde.

Dertil kommer distriktsvalgte landsbestyrelsesmedlemmer fra de 13 distrikter. Det er landsbestyrelsen, som til stadighed har visionerne for øje og ud fra dem arbejder med foreningens organisatoriske opbygning med fokus på en fortsat styrkelse af foreningen. Det der bærer

Marineforeningen er naturligvis de 10.000 medlemmer fordelt på 79 lokalafdelinger. Med deres stedbestede forskelligheder og lokale relationer er de i det daglige med til at synliggøre foreningen – og dermed også Søværnet og Marinehjemmeværnet. De er vigtige for integrationen i de lokalsamfund, hvor medlemmerne har deres virke og aktiviteter. Denne funktion er i høj grad medvirkende til, at fore-

Kurt Flatau

ningens medlemmer af Søværnets ledelse ofte bliver betegnet som "Søværnets ambassadører" – en betegnelse, som vi på alle måder stadig forsøger at leve op til.

De 10.000 medlemmer repræsenterer alle samfundslag og godt 6.700 af dem har gjort tjeneste i Søværnet. Hertil kommer cirka 350 fra Marinehjemmeværnet.

Det er for Marineforeningen særdeles betydningsfuldt, at der blandt medlemsskaren er et væsentligt antal med baggrund i Søværnet og Marinehjemmeværnet, således at der sikres en dialog og en samhørighed mellem de aktive og forhenværende tjenstgørende.

Af Red.: De der ikke har oplevet den hjertevarme modtagelse man bliver budt i havnebyens marineforening – uanset hvor og hvornår man kommer med sit skib – har virkelig noget til gode – og tak for det!

Læs mere om Marineforeningen på internettet: www.marineforeningen.dk

Anmeldelse:

STYRKE SYV

Den tidligere elitesoldat i Special Air Service, Chris Ryan, har begået en ny, læseværdig bog.

Styrke Syv er en ganske lille specialenhed, der opererer i det skumle ingemandsland mellem "Regimentet", den konventionelle hær, de to efterretningstjenester, MI5 og MI6, og Indenrigs- og Udenrigsministeriet. Styrke Syvs opgaver går altid ud på at aflive folk.

Den britiske efterretningstjeneste beder bogens hovedperson, den tidligere elitesoldat Matt Browning, om at eliminere en fabrik i Østeuropa, der ulovligt fremstiller billig kopimedicin og bliver styret af en flok gangstere.

Rekvirenten er en multinational medicinalvirksomhed. Det viser sig imidlertid at det i virkeligheden er meget mere kompliceret end som så.

Et middel udviklet i det gamle Sovjet til brug for de bange russiske soldater i Afghanistan er anstødsstenen.

Midlet gør soldater frygtløse, men bivirkningen er katastrofal. Efter 4 år bliver de ramt af et morderisk vanvid og dræber alle omkring sig, inden de begår selvmord.

- Og nu er Styrke Syv i gang med at aflive alle de soldater, som har indtaget dette middel.

Red. har læst den:

Sådan nogenlunde lyder forlagets præsentation af bogen. Som gammel frømand kan jeg bekræfte, at der her er tale om en forfatter, der kender eliteenhederne i England indefra.

Selvom plottet i bogen måske nok er set lige så spændende i andre bøger, er denne bog spækket med facts i en sådan grad, at man på mange områder kan bruge den som en slags supplement til "grundbogen".

- Den gode Matt (Browning) er ellers fulgt med sværmen af førtids- og selvpensionister fra UK til Guldkysten for at udnytte den store og udbredte tørst der, som værtshusholder – med en smuk tilkommende brud hjemme fra Putney i London. Men så kommer en slikket diplomattype – og så er freden forbi! Så hvis man vil "lære noget" i juleferien – er Chris Ryan's thriller ikke at foragte som kilde.

Red.

Fakta om bogen:

Titel: Styrke Syv

Forfatter: Chris Ryan

Originaltitel: The Increment

Omfang: 320 sider

Pris: 249 kr.

Udkom tirsdag den 8. november 2005

Forlaget kan kontaktes som følger;

www.aschehoug.dk · Vognmagergade

Farvel til en "Gammel Sven"

Af presseofficer Claus Holm
Christensen

Tegning/akvarel/olie:
"Den gamle Sven" Voxtorp

BLUE NOSE LODGE
LYNENBURG
CANADA

Søværnets redaktør gennem de sidste 18 år, Sven Voxtorp går nu på pension som sådan.

Der er løbet meget vand i stranden, siden "VOX" overtog Søværnsorientering første gang i 1987. Bladet har siden udviklet sig fra et sort/hvidt blad af sammenhæftede stencilkopier, til et moderne magasin fyldt med flotte farvebilleder.

"VOX" har som presseofficer i Søværnets Operative Kommando haft sine kampe i en tid, hvor mediebilledet var anderledes. Det har gennem tiden efter den kolde krig ændret sig væsentligt og mediernes interesse for Søværnet nu kun stigende. "VOX" var tidligt opmærksom på disse ændringer og var derfor manden bag Søværnets første presse- og informationscenter (september 1989), hvilket i dag rutinemæssigt etableres ved større hændelser og aktiviteter.

"VOX" er en ivrig tegner og maler og har haft flere udstillinger, illustreret bøger - og det er netop som tegner og maler, at "den gamle Redakteur" i fremtiden vil arbejde. Som det kan fornemmes er der langt fra dengang "VOX" var ideologisk ansvarlig for Søværnets del af produktionen af filmen "Flådens Friske Fyre" - og lavede medieaktiviteter som medlem af Frømandskorpset - til denne udgave af Søværnsorientering.

God vind!

KOMMANDO

Returadresse/afsender

Postbox 1325

8210 Århus V

Anmeldelse:

Atlantsejlerne - Flådens inspektionsskibe i 100 år af Per Herholdt

Dette er en bog udover det sædvanlige. Den indeholder et væld af oplysninger og historiske facts, historier og sidst men ikke mindst en stor samling fotografier af høj kvalitet. Forfatteren har gjort det igen, som nogen anmeldere har anført. Efter min mening er der dog tale om et mesterværk, som fremmer kunsten at skrive om Flåden og dens virke i tid og rum.

For mit eget vedkommende kan jeg sige, at hver gang jeg slår op i bogen, fascineres jeg af den verden, der skabes her på papiret. Den verden, så mange i Søværnet har oplevet, i gru og i fryd – alt efter vejrliget og eget temperament. Det samme gælder oplevelsen af det folk, vi er der for at hjælpe med suveræniteten, og alle de andre mange opgaver inspektionsskibene igennem årene har udført for det samlede kongerige.

Bogen giver en god beskrivelse af den fantastiske udvikling, Flåden materielmæssigt har undergået fra de oprindelige inspektionsskibe – eller havde man nu fandt for godt at sende ud som sådanne – til de højt specialiserede, nuværende, der ikke findes magen til noget steds i verden. Her er et af de områder, hvor søfartsnationen Danmark kan være stolt af sig selv – uden at rødme. Det er også lykkedes forfatteren at give læseren et godt indtryk af, i hvilken grad besætningerne gradvist er blevet mere stolte af deres job der oppe i verdens værste og mest farlige farvande – i takt med den øgede opmærksomhed på opgavens betydning og materiellets udvikling.

Bogen har naturligt nok affødt en del anmeldelser.

Specielt interessant er det at en af bidragyderne, kaptajnlejtant Kjeld de Hemmer Mortensen (SOS årgang 1963), har sendt os sin reaktion på værket. Han var i sin tid udkommanderet som ung "sølejtant I" på inspektionsskibet INGOLF, hvorfra han senere kom til Frømandskorpset (1965 – 1969). Han skriver i anledning af den flotte bog:

Den 11. november 2005 besøgte jeg på ny min gamle skole på Holmen. Aschehougs Forlag havde inviteret til reception i anledning af udgivelsen af Per Herholdt Jensens bog om Atlantsejlerne - Flådens inspektionsskibe i 100 år, og forfatteren overrakte mig venligst et dedikeret eksemplar med en varm tak for hjælp med baggrundsviden og bidrag med videre under bogens tilblivelse. Bogen er et pragtværk, såvel tekst- som billedmæssigt. Og det, som hæver den langt over gennemsnittet i den genre af litteratur om mennesker i et barsk miljø med barske opgaver i en barsk hverdag er, at forfatteren selv har været en del af det - selv søofficer og selv med en fortid som vi andre i Nordatlanten. Bogen kunne ikke med samme indlevelse og engagement have været skrevet af andre.

Fra SOK hjemmeside/link kan følgende udpluk af en professionel, maritim anmelder læses:

Et spændende historisk strejftog med den danske flådes orlogsskibe i de nordlige farvande startende med Christian I's søhæder i år 1473, hvor blot kofardiskibe udrustet med våben med stor succes forsvarede den dansk-norske nations interesser i de "nordlige have". Siden hen blev der udøvet sømagt i 1500-tallet i farvandene langs Norges kyst, så langt nordover som til Hvidehavet over for engelske og franske købmænd og fiskere for at sikre kongens ret. Bogen fører op til nutidens lovgrundlag og de opgaver, der gælder for Søværnets på patrulje ved Færøerne og Grønland året rundt. Skibene Vi er med, når de første orlogsskibe beregnet til at håndhæve vor suverænitet over de nordlige besiddelser og forsvare fiskeri og handelsinteresser i farvandene omkring Færøerne, Island og ved Grønlandland introduceres. Den udvikling, der sker inden for bygning af orlogsskibe, som kan operere i et af verdens mest barske havområder, følges på en levendegjort facon. Det er udviklingen fra træskibe med sejl over kulfyrede skrueskonnerter og dampdrevne krydsere frem til isforstærkede stålskibe specielt bygget til sejlads i isfyldte farvande, og det ender op med de moderne inspektions-skibe af THETIS-klassen med LYNX helikopter om bord.

Menneskene bag I bogen erfarer vi om ultimative skæbner for skibe og besætninger især i farvandet syd for Kap Farvel, når de mødte påvirkninger af isfælde, ringe sigt, høj sø, overisning og med vinde af storm og orkanstyrke i et omfang, som de ikke kunne modstå. Vi får beskrivelser af nervepirrende eftersøgnings- og redningsoperationer, der fik en lykkelig udgang - ofte fordi redningsmandskabet havde det over-skud af erfaring og vilje, der kunne kompensere for tekniske mangler og utilstrækkeligheder. Både disse skildringer og dem af mange af de andre opgaver for orlogs-skibene i Nordatlanten er i mange tilfælde baseret på tidligere orlogsgasters, sergenter og søofficerers beretninger eller til forfatteren direkte over-leverede øjenvidneberetninger. International betydning

Bogen omtaler desuden en række enkelte episoder i det historiske forløb, herunder Grønlandske Handels flagskib HANS HEDTOFTS uheldssvangre jomfrurejse og senere forlis, men også episoder der gav stor omtale i internationale medier mfl. Således er der en omtale af affæren fra maj 1961 mellem den danske fregat NIELS EBBESEN og den skotske trawler RED CRUSADER. En sag, der vakte stor international opsigt, og senere var med til at fastlægge retnings-linier for suverænitetshåndhævelsen til søs.

Tiltageleveringen til Island af de islandske håndskrifter er også beskrevet, ligesom der naturligvis også er blevet plads til en omtale af flaghejsningerne på Hans Ø i farvandet ud for Nordvestgrønland.

Tilbage er der vist kun for mig at tilføje, at alle vore læsere og flere til burde have den bog i julegave. –

Sven Voxtorp, Red